

SANDARA LITHUANIAN WEEKLY Published by Lithuanian National League of America

METAI XV 3331 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pentadienis, Spalio-Oct. 19, 1928 m.

373 Kensington Ave., Chicago, Ill.

No. 36

Amerikos oficialai paskelbė jau turį tikrų žinių, kad Sovietų bolševikų agentai su Maskvos valdžios leidimu darbuoja...

New Bedfordo audyklų streikas, nusitęsęs 25 savaites ir kainavęs darbininkams daug vargų, pasibaigė susitarimu...

Argentinos užsienio ministeris A. Gallardo pareiškė, kad Sovietų Rusijos negalima pripažinti tol, kol ji palaiko stiprius ryšius su III internacjonalu...

Lenkai vėl nori pasimaudyti Atlantiğe. Gauta žinių, kad trys lenkai Kovalčik, Zagorsky ir Klis išlėkė į Italiją...

Komunistai už karo laivų statymą. Vokietijoje komunistai norėjo prarasti plebiscitą prieš karo laivų statymą...

Italija grąžina mirties bausmę. Italijoje jau 40 metų, kaip mirties bausmė panaikinta ir nebebuvo valdiško žudymo...

Illinois progresistai už Smith. Buvęs chemicietis F. Walsh, La Follette grupės vadas, pareiškė, kad Smith gaus 500,000 balsų...

Naujas Albanijos "karalius" pasiskyrė algos \$125,000 metams. Jo gimėms arba naujiems "princams" paskirta po \$20,000 metams...

Arkansas valstijoje nubaustas kalėjimu ir pinigine pabauda vienas Ch. Smith už tai, kad norėjo kalbėti apginti atėistų teises...

Vokiečių Cepelinas laukiamas atskrendant į Chicago šią savaitę.

Vienas anglas MacDonald neseniai pradėjęs skraidyti išlėkė orlaiviu pats vienas į Ameriką.

Vokietis lakunas von Huenefeld, kurs pavasarį su Fritz Moritze ir Koehl buvo atlekęs į Ameriką, dabar lekia aplink pasaulį ir jau randasi kur tai Kinijoje.

Hugo Eckener, Cepelino kapitonas, pareiškė, kad už \$14,000,000 jis sutinka įrengti cepelinų oro liniją tarpe Europos ir Amerikos ir skersai Amerikos.

Lietuvos Santikiai su Pabaltija Pablogejo

Latvijos atstovas varomas lauk iš Lietuvos

RYGA, Latvija. — Lietuvos premjeras Voldemaras, nepatenkintas, kad Latvija išklė Tautų Sąjungoje Liepojos Romnų geležkelio atidarymo klausimą su tikslu pagelbėti lenkams gauti progos važinėti per Lietuvos teritoriją...

Balodis pasiteisindamas pasakė, kad jis Tautų Sąjungoje gynęs Latvijos gyvybės interesus ir kad visos jo pastangos sustiprinti su Lietuva gerus santykius esą iš Lietuvos pusės tik tušti žodžiai.

Kaip ten Balodis ir aiškintųsi, bet Latvijos žygis Tautų Sąjungoje buvo tikras peiliu smugis Lietuvai į nugarą ir to smugio tikslas buvo visai ne Latvijos "gyvybės interesai", o grynai lenkų interesai.

Prez. Coolidge Pasikalbėjo Su Ispanijos Karaliu Telefonu

Pereitą šeštadienį Jungt. Valst. prezidentas Coolidge kalbėjosi su Ispanijos karaliu Alfonsu per radio telefoną 6000 su viršum mylių atstumu tarp Amerikos ir Ispanijos.

Ekskaizeris Wilhelmas Apie Socialistus

Įdomų raštą, paskelbė Vokietijos Berlyno Tageblatt, rašytą 1905 m. buvusio Vokietijos kaizerio Vilhelmo kancelieriui Buelow, kuriame kaizeris pagiria Ameriką del jos politikos su Ispanija, pasigirdama, kad Turkija pateksianti po Prusijos vadovystę ir baigia išreikšdamas savo nuomonę apie socializmus.

Juokologijos Institutas Steigiamas?

Bostono Ev. Transcript neseniai skelbė, kad Amerikoj kurs tai universitetas žada atidaryti juokų mokslo katedrą. Nors juokinga atrodo tokia ideja pradžioje, bet Anglijos Times jau rimtai įvertina ir sako, kad juokavimo "mokslas" arba mokėjimas būti linksmam ir linksmumą sukelti, yra vienas svarbiausių sveikatos ir gerbuvio reikalavimų.

Zogu Pasisavino Gero Žmogaus Vardą

Albanijos "karalius" Zogu, kurs rugsėjo 1 d. pats pasiskelbė karaliu, dabar pasiskyrė lapkričio 28 d. savo karūnacijos dieną. Zogu pasivadinęs vardu Skandenberg, tai yra to Albanijos didvyrio, kurs 15 šimtmetėje buvo Albanijos vaduotojas.

ASILAS KAINUOJA \$150, O MOTERIS \$25

Tai yra Albanijoje, kur Valdo "Karalius"

Tirana, Albanija. — Po karo čia labai pritruko važiuojamų gyvulių. Kadangi Albanija yra kalnuota šalis, tai čia naštomis nešioti vartojami pony arba asilai.

Jau Galima per Telegrafą Siusti Fotografijas.

Ką tik neseniai įsteigta kelios linijos tarp didžiųjų Amerikos miestų, kaip tai New York, Bostono, Chicagos ir kt., kur per telegrafą galima yra pasijusti laiškus ir fotografijas kokių, telegrafo įstaigų įduodi. Dabar kiekvienas, gyvenantis didžiausiose Amerikos miestuose gali siusti telegramą savo artimiems savo fotografijas ir laiškus. Kaina esanti tik truputį brangesnė, kaip paprastos telegramos, kiekvienas gali tai persitikrinti nuėjęs bilė telegramos įstaigą.

Prezidento Rinkimų Kampanija

Hooverio nuomonė, ko reikia Amerikai

Pereitą savaitę Hooveris turėjo programinę prakalbą apie maitus užsienio prekėms, įvežamoms į Ameriką. Ligi šiol visas skirtumas ir buvo tarp demokratų ir republikonų tame, kad pirmieji reikalavo laisvo įvežimo, antrieji yra už apsaugos muitus; vienį įrodinėjo, kad apdėjus muitais įvežimą Amerikos darbininkai yra priversti mokėti brangias kainas už būtinausius pragyvenimo produktus.

Kaip ten ir buvo, bet Hooveris Bostone pasistengė atmušti iš pat pamatų visus demokratų kaltinimus del apsaugos muitų. Hooveris papasakojo, kad patys demokratai savo maitų programą jau nori reviduoti.

29 Milijonai Studentų Armija

Daugiau, kaip 29,675,000 asmenų mokinas šiomet U. S. mokyklose, kaip praneša iš Washingtono. Mokslo išlaidos šiomet siekia \$2,400,000,000. Tai begalinė armija reikalinga 919,000 mokytojų. Iš tos studentų armijos 675,000 mokinas universitetuose ir kolegijose ir apie 1,500,000 vyrų ir moterų lanko biznio, profesijų, darbų ir specialių mokslų kursus.

Hooverio triumfas Bostone

Chicago laikraščiai praneša, kad Hooveriui apsilankius Bostone spalio 15 d. su prakalba

SANDAROS STOTYS

Sandaros atskiri numeriai galima gauti sekančiose vietose: KAZYS POCIUS, 725 West 120th St., West Pullman, Ill. V. KAUSILA, 119 E. 107th St., Roseland, Ill. M. G. VALASKAS, 373 Kensington Ave., Kensington, Illinois.

40 Harvardo profesorių už Smithą

Cambridge, Mass. — Spalio 16 d. susirinkime daugiau, kaip 40 žymių Harvardo universiteto profesorių pasiskelbė einą už Smithą. Pareiškime sakoma, kad vienintelis viltis sugrįžti prie Roosevelto ir Wilsono laikų liberalizmo yra išrinkus Smithą prezidentu.

Lenkijos Prasidėjo Generalis Streikas

Lodžės miestas visai miręs. Sudėjimas plečiasi į kitus miestus

Iš Lodžės praneša žinios, kad ten visų fabriku darbininkai išėjo į streiką ir uždare visas dirbtuves. Paskelbta generalis streikas fabriku, geso, telefonu ir gatvekarių darbininkų, į kurį turės išeiti apie 200,000 darbininkų viename tik Lodžiuje. Darbininkai reikalauja padidinti uždarbį 5%. Streiką vadovauja kol kas ir katalikai ir socialistai ir net komunistai sutartinai, nors komunistai ir čia deda visas pastangas, kad kiek vandenį sumiesius ir pažvejojus.

Lenkijos generalis streikas prasidėjo

Lodžėj pradėjo streikuoti visus miestus. Nestreikuoją vienintelis tik miesto majoras. Kareiviai pastatyti apsaugot valdžios susisiekimą telefonu ir telegrafu. Šiaip visos fabriku, miesto įstaigos ir susisiekimo bei šviesos įmonės padėjo darbą.

Prasidėjęs generalis streikas Lodžėj apėmė visus darbo sluoksnius. Mieste tamsu be susisiekimo ir be vandens, be šilumos ir be maisto. Privežti nieko nebegalima. Svarbiausiose gatvėse jau įvyko keli smarkūs susirėmimai. Krūvinai susirėmimai visur išprovokuoti komunistų, kurie pasirodo yra gerai aprūpinti Maskvos. Streikas jau persimetė į kitus artimesnius miestus, kur komunistai tuojau sukėlė riaušes. Pabjence suimta 40 komunistų viename tik bury.

925 redaktoriai pranašauja Hooverio laimėjimą

Amerikos 925 laikraščiai yra padarę šiaudinius balsavimus, iš kurių patyrę, kad Hooveris gaus daugumą balsų 3,000,000 daugiau, kaip Smith. Viso šiaudiniuose balsavimuose gauta 16,144,870 už Hoover ir 12,763,824 už Smith. Tai yra veikas balsuotojų skaičius, koks buvo 1924 m. Šiomet yra balsuotojų suregistruota į 35 milijonus.

del tarifo klausimo, ten buvo paruoštas nepaprastai iškilmingas sutikimas, kur daug dešimčių tūkstančių minios jam rodė didelės simpatijos.

Hooverio triumfas Bostone

Chicago laikraščiai praneša, kad Hooveriui apsilankius Bostone spalio 15 d. su prakalba

SANDAROS STOTYS

Sandaros atskiri numeriai galima gauti sekančiose vietose: KAZYS POCIUS, 725 West 120th St., West Pullman, Ill. V. KAUSILA, 119 E. 107th St., Roseland, Ill. M. G. VALASKAS, 373 Kensington Ave., Kensington, Illinois.

40 Harvardo profesorių už Smithą

Cambridge, Mass. — Spalio 16 d. susirinkime daugiau, kaip 40 žymių Harvardo universiteto profesorių pasiskelbė einą už Smithą. Pareiškime sakoma, kad vienintelis viltis sugrįžti prie Roosevelto ir Wilsono laikų liberalizmo yra išrinkus Smithą prezidentu.

Naujasis Lietuvos Pasiuntinys Amerikai Jau Atvyko

Lietuvos Respublikos Nepaprastas Pasiuntinis ir Įgaliotas Ministeris Jungtinėms Valstybėms

P-NAS BRONIUS BALUTIS JAU ATVAŽIAVO IR PRADĖJO EITI PAREIGAS

WASHINGTON, D. C., Spalio 16 d. — Atvažiavo senai laukiamas nepaprastas Lietuvos Pasiuntinis ir Įgaliotas Ministeris Jungtinėms Valstybėms p. B. Balutis ir pradėjo eiti pareigas. Kada bus kredencialų įteikimas Jungt. Valstybių Prezidentui, pranešime vėliau.

"Sandara" sveikina Lietuvos Respublikos Atstovą ir linki geriausio pasisekimo plačiuose Jo uždaviniuose.

Oro Transportas Jau Padarė 3,306,207 Mylias

Apskaičiuota, kad Amerikos pašto ir kt. transporto orlaiviai, priklausą National Air Transport, Inc., nuo 1926 m. gegužės 12 d., jau padarė 3,306,207 mylias oru ir neturėjo nei vienos nelaimės. Tai atrodo saugiau, kaip geležkėliais.

RADO GYVYBĖ UOLU GILUMOSE

Gyvybė, Kuri Išliko per 800 Milijonų Metų Atrasta.

Charles Lipman Kalifornijos profesorius, paskelbė nepaprastą atradimą, kuriuo susekta, kad gyvybė ant žemės prasidėjo 800 milijonų metų tam atgal. Pirmieji gyvybės daigai, rasti akmenyse (uolose) iš prieškambarinio periodo, tebėra gyvi dar šiandien ir išimti iš akmenų gyvena Universiteto laboratorijoj. Tai nėra kokie nors gyvuliai, nei vabalai, bet yra pačios mažiausios rūšies mikro-organizmai, pastebimi tik stambiai padidinais mikroskopais.

Profesorius Lipman, vartodamas naujausius moksliskus sterilizacijos išradimus, nustatė be ginčų, kad tie organizmai yra gyvi ir jų gyvybė aiškiai pastebima. Tie gyvūnai gyvena pačiose akmenų širdyse. Akmenys arba uolos, kurias prof. Lipman ištyrė, yra sulig geologistų, 800 milijonų metų senos. Rastosis gyvybės yra visai skirtingos nuo visokių mokslui žinomų bakterijų rūšių. Padėtos į karštį, kuriame vanduo verda, gyvybės pasilieka gyvos. Mokslininkų nuomone tas naujas atradimas duos progos svarbiems naujiems tyrinėjimams.

"Sandaros" Įkurtuvių Vakariene

Susirinksime taip skaitlingai, vakarieniausime, kalbėsime ir dainuosime taip iškilmingai, kaip niekad pirmiau.

O tai bus Lietuvių Auditorijoj, Lapkričio 7 d. nuo 8:00 val. vakaro iki vėlybos nakties.

Šita vakariene bus visai nepaprasta. Čia turėsime ne tiktai geriausių valgių žmogaus kuno sveikatai, bet ir atitinkamiausių kalbų ir muzikos žmogaus dvasios sveikatai.

Taigi, pasižymėkime šitą nepaprastą įvykį savo pramojų kalendorių, prikalbinkime savo draugus ir pažįstamus ir visi į šitas "Sandaros" įkurtuves ateikime.

Kitame "Sandaros" numeryj, šitoj vietoj pasakysime apie šitą nepaprastą vakariene daug daugiau.

VISO PASAULIO PARLAMENTAS

Neseniai įvykusioje Tarparlamentarinės Sąjungos konferencijoj Vokietijos ministerių pirmininkas p. Mueller pažymėjo, kad Tarparlamentinė Sąjunga esąs svarbiausias politinis veiksnys. Joje susiburia visų kraštų parlamentariai, vadinasi, asmens, kurie patys yra liaudies rinkti, kurie sudaro savo kraštų vyriausybes ir kurie demokratijos laikais turi didžiausios įtakos į savo šalių gyvenimą.

— Žinau, — pareiškė Kanceleris, — kad parlamentarizmo kritikai randa jame daug trūkumų. Parlamentarizmas, kaip ir visi žmogaus padariniai, žinoma, turi savo silpnų pusių, bet kur geresnė sistema, kuri galėtų užimti jo vietą? Tokios sistemos nėra.

Iš visų valdymo sistemų parlamentarizmas lengviausiai ir tikriausiai teikia teisėtą interesų išlyginimą ir jų suderinimą. Surasti priešingų interesų suderinimą ir pasiekti daugumą, paremtos vienodu nusistatymu, yra kiekvieno parlamento uždavinys.

Tokį uždavinį turįs ir pasaulio parlamentas. Balsai visų tautų, kurios turi savo atstovus šiame parlamente, turėtų susijungti viename troškime, kad taika įsigalėtų ant žemės.

Kas nekooperuoja su savo vienminčiais, tas visuomet pasilieka vienas.

Užmiršk savo priešą ir kuomaziau apie jį kalbėk, pačiam bus naudingiau.

Kas neturi pritarimo pasavus, veltui jo ieškos pasveitimus.

Skaitykit ir Platinkit SANDARA

A.L.T. Sandaros Reikalai

NAUJA KUOPA

Marquette Manor

Dabartinis tautiečių srovės viešas gyvenimas Chicagoje randasi neaiškiamame stovyje. Nors, tiesa, beveik visose draugijose ir kuopose, kurios susideda iš narių įvairių srovių daugiausiai vadovauja tautiečiai, vienok grynai tautiškos organizacijos žymiai nusilpnėjo bėgyje paskutinių kelių metų. Priežastis yra aiški. Kadangi nebuvo Chicagoje tautiško laikraščio tai ir viešas gyvenimas turėjo nusilpnėti.

Veikėjai ir su didžiausiais norais nieko ypatingo negalėjo padaryti, neturėdami būtina reikalingo viešam darbiui įrankio, laikraščio.

Dabar gi jau viskas kitaip virsta. Persikėlus Sandarai į Chicago vietinėse visose Sandaros kuopose gyvumas žymiai pakilo, taipgi ir naujas pradėjo tvirtis. Pirmiausiai susitvėrė nauja Sandaros kuopa Marquette kolonijoje.

Ši nauja kuopa susitvėrė pastangomis vien tik kelių ypaty, tarp kurių, ypatingai, pasidarbavo poni M. Kišonienė.

Iki šiam laikui nauja kuopa turėjo vieną susirinkimą ir vieną neoficialų kaip ir pasikalbėjimą, o jau turi šešiolika narių. Tarp jų yra keturi persikėlę iš kitų kuopų, o dvyliką nauji: P. Mockienė, A. Abramaičiūtė, T. Stulpiniūtė, V. Kišonis, M. Kišonienė, L. Radkus, A. Radkienė, G. Kapocius, A. Milašienė, A. Nevardauskaitė, Wm. Dransels, Mrs. Dransels.

Seni persikėlę iš kitų kuopų R. Brandis, 5 kp. Baltimore, Md., P. Ferintienė 25, P. Petraitienė 25 ir J. Svitra 75.

Kuopos pirmsėdžiu išrinktas V. Kišonis, vice-pirm. G. Kapocius, turto rašt. M. Kišonienė, Už. rašt. A. Abramaičiūtė, išdininė P. Mockienė.

Visi valdybos nariai išrinkti iš naujai prisirašusių. Tokiu būdu prisidėjo prie Sandaros naujos spėkos, ir sykiu materijelė parama, nes šioji kuopa jau įmokėjo Sandarai \$27.60.

Nors jau turime gerą praktiką, vienok čia nemanome sustoti. Tikimės greitai laiku skaičius mūsų narių žymiai padidės šioje kolonijoje, nes turime nemažai simpatizuojančių Sandarai žmonių.

Apie ateinančių susirinkimą šios kuopos bus parašyta kita karta.

Naujos kuopos raštininkė **A. Abramaičiūtė**

Lai bus leista man pasveikinti Jus naujajai idėjos draugai ir draugės ir palinkėti geros kloties Jums naujame darbe.

Taipgi pareiškiu, kad Jusų naujai kuopai numeris paskirtas vienas šimtas (100). Tai gi aš ir linkiu, kad ši nauja kuopa švęstų Naujus Metus šimto narių skaičiuje.

Matas Bieška
Sekt. Administratorius

PADEKOS ŽODIS

Siuomi reiškiam didėliai nuosirdų padėkos žodį už pasidarbavimą surengime "Bunc-o-Party", pp. M. R. Kemešienė, M. Kišonienė, E. Bučinskienė, J. Andriulienė, A. Pirantienė, A. Abramaičiūtė, P. Semaškienei ir M. Zolpienei — ir visoms rėmėjoms. Taipgi toms, kurios aukavo dovanas ir atsilankiusiems svečiams.

Tai buvo gražus vakarėlis ir butų geistina, kad butų panašių ir daugiau.

— Sandaros Administracija.

Pasveikinimas

Sveikinu Sandarą su pirmu ir antru numeriu Chicagoje. Nušvito mano akys pamatę garbingos, Sandaros pirmą numerį, pasipuošusį patriotizmui už Tautos Vienybę ir Tėvynės Lietuvos Laisvę. Valio! Sandara lai gyvuoja per amžius.

Bujok Sandarą garbingai Chicagoje. Vesk tautą prie garbingos kultūros, lankydamą lietuvių namus. Sirdingai linkiu ilgiausių metų ir geriausios ateities Chicagoje.

— S. K. Grišius

Pasveikinimas

Su pirmu "Sandaros" num. Chicagoje, sveikinu "Sandaros" administraciją ir redakciją, visus narius ir nenarius, tam darbiui prijaučiančius ir vienu ar kitu būdu prie po prisidėjusius.

Lai "Sandara" buna ir toliau demokratijos idėjų sklaidėja ir ginėja. Lai riša visus tautinės srovės ir demokratijos idėjų prisilaikančių kilniu vienybės ryšiu.

Geriausio pasisekimo,
K. Katkevičienė,
Birchwood, Wis.

Sveikiname "Sandarą" Chicagoje

Mes Chicago Lietuvos tautinio demokratinio nusistatymo nuo pat "Lietuvos" dienraščio uždarymo buvome kaip ir dvasiniai palaidoti, visi mūsų idėjų reikalai buvo palikę apaleisti ir kultūros lauką dirvonais palikę.

Tad sveikindami atvykusią Chicago "Sandarą", tvirtai pasitikime, kad jos rėdytojai mokslo, tinkamai suprasti mūsų tautinius ir kultūrinius reikalus ir taip pat riš mus broliškais ryšiais su Tėvyne Lietuva. Mes tvirtai esame pasiryžę visomis spėkomis padėti.

— M. K. Šilis

Pasveikinimas

Iš Tolimos North Sidės

Markus kompanijos mekaniškas, šaldomų ir džiovinamų mašinų specialistas.

Sveikinu Sandarą Chicagoje ir linkiu geriausių pasekmių. Ir eiti ex-"Lietuvos" keliais, kurią Amerikos lietuviai labai mylėjo.

Kazys Kazanauskas
5439 Broadway
Chicago, Ill.

PIRMIEJI SANDAROS STULPAI

Padejusieji Lėšomis ir Darbu Sandarai Chicagoje Įsikurti

JUOZAS J. ELIAS, Universal State Banko Prezidentas, B. Janulis, Dr. Biežis, Dr. Niekelis, Dr. Rutkauskas, Dr. Margeris, Dr. Zymontas, p-nia Katkevičienė, p-nia Baranauskienė, R. B. Brandis, P. Vickas, Juozas Irijonas, p-nia Krasauskienė, P. Andriulis, P. Vaidila, P. Cepukas, p-nia M. Kemešienė, A. Stankus, P. Jokubauskas, Juozas Bardauskas, Kazys Rugis, p-nia Balickienė, A. Stankus, Geo. Kapocius, K. Alšauskas, J. Bardauskas, P. Kazanauskas, Z. Semaška, J. Svitra, K. M. Šilis, S. A. Zolpis, M. Messeris, J. Liėppa, Justinas Kulis, P. Petrulis, P. Jucius, ALTS, 25 kuopa, ALTS, 23 kuopa, ALTS. Naujoji kuopa, ALTS. IV Apskritis.

Visų gerb. bendradarbių ir rėmėjų sąrašas bus dedamas "Sandaroje" kiekvienu atveju.

Skaityt kit ir Platinkit
SANDARA

Sandara Chicagoje

Chicago lietuviai yra pusėtinai aprūpinti laikraščiais. Trys dienraščiai — "Naujienos", "Draugas" ir "Vilnis" — ir du savaitraščiai — "Vytiš" ir "Gyvenimas" — duoda užtekinai medžiagos skaitymui, kas nori skaitymu užplūdyti atlikusių nuo bizno ar darbo laiką.

Dabar gauname dar vieną savaitraštį — "Sandarą" — papildyti spragą mūsų literatiško predilekcijose.

Skaitancios visuomenės žingeidumas koncentruojasi klausime, ką naujo "Sandara" inėš mūsų gyvenimui? Ir statant tą klausimą nejučiomis darome peržvalgą to, ką senesni laikraščiai mums teikia, ir tas yra aišku: "Draugas" — katalikiško tikėjimo orientacija; "Vilnis" — komunizmo; "Naujienos" — socializmo ir žinias; "Vytiš" — katalikiškos jaunuoemenės darbus ir orientaciją piešia, o "Gyvenimas" — pasakaites, etc.

Jeigu "Sandara" eis takais senesnių Chicago lietuvių laikraščių, ji vaizduos tautišką orientaciją ir bus opozicijoj kitų orientacijų. Tokiu būdu visos mūsų maž-daug suorganizuotos srovės turės savo organus, kuriuos savo lėšomis palaiko.

Tokią misiją teikia "Sandara" organizacija, kuri rūpinasi o laikraščio leidimu. Nusistatymas tad "Sandaros", turės būti tautiškai-demokratiškas, taip toli kaip jis palies politinių mūsų tautos gyvenimą. Bet politinis Amerikos lietuvių gyvenimas skiriasi nuo gyvenimo Lietuvoje, tad ir "Sandara", tarnaudama Amerikos lietuviams apylamai, o Chicagoje žiams, tiesioginiai, didesnę naudą gali atgauti savo skaitytojams statant amerikiečių reikalus pirmon eilėn, o Lietuvos — antron.

Visi mes atjaučiame mūsų socialio, kultūrinio, ir ekonominio gyvenimo trukumus — tobulumo stoką — kurie paliečia visus mūsų išėjvijos sluogsnus, be sriovių skirtumo. Tie ai trukumai gali but užplėdyti vien suglaudimu mūsų išėjvijos pastangų, atmetus sriovinius išorakivimus — veikiant bepartvyviskai.

Ar "Sandara" norės ir galės tapti tokiu cementu, kuris atsikirus asmenis jungtų prie sukūrimo Amerikos lietuvių kultūros, ekonominio ir politinio išsitobulinimo, ateitis paradys. Bet tik einant tokiu linija ji galėtų atgauti mums didelę naudą.

Noriu dar pastebėti skirtumą uždavinio dienraščių ir savaitraščių. Dienraščių svarbiausias tikslas yra paduoti žinion dienos nuotikius. Didesnį dienraščiai eina toliau, ir teikia bėgančias žinias iš mokslo, dailės ir kitų sričių, ir pajayairna

J. H. JABLONSKIS
PARDUODU ANGLIS IR COOPER KOKSUS
Geriausios Rūšies
Galima po mažai mokant vasaros metu įgyti anglių visai žiemai. Lietuviai pažysta mano, o aš Lietuvos. Reikale kreipkitės
39 Spring st. West Haven, Conn.
Arba telefonuok West 1662

Kiekvienas turi tai žinoti!

PASILAPTIS
Labai sūgstėti knygelė, aiškinti tuos dalykus, kuruos kiekviena moteris mergina turi žinoti.
Pirma ir vienintelė savo rūšies knygelė lietuvių kalboje.
Su paveikslais.
Pristaškite 25c karos ženkleliais o apturėsite tą indomią knygelę.

savo turinį, net beletristika, etc. — Savaitraštis — kas dieniniai nuotikiais rupintis negali, nes tas žinias jo skaitytojais randa dienraščiose — jos yra tada senos.

Savaitraščiai turi plačią dirvą nušviečiant svarbesnių įvykių prasmę, ir apibudinant gyvenimo eigą taip vietinių žmonių, kaip ir tolimesnių, ir viso pasaulio. Beletristika, mokslas, dailė, visuomenės klausimai — yra savaitraščių ribose.

Iš to yra aišku, kad "Sandaros" dirva yra daug skirtinga nuo čia einančių dienraščių, ir skirtinga yra nuo pamintųjų dviejų savaitraščių dirvos.

"Sandara" privalo tapti organu mūsų profesionalų, biznierių, įvairių organizacijų, jaunuoemenės. Jos misija privalo but: atjaust mūsų išėjvijos troškimus, ir prigelbėti tiems troškimams pasireikšt ir įsigyvendint.

Mano troškimas yra, kad "Sandara" taptų cementu statyboje Amerikos lietuvių kultūros, garbės ir gerbuvio.

Juozas J. Hertmanavičius.

Jei norime, kad kiti mums padėtų, turime padėti kitiems.

Ko kas pats bijo, tuomi ir kitus gąsdina.

F. A. Bukauskas
FIRST CLASS WATCHMAKER AND JEWELER
Dealer in all kinds of Diamonds, Watches and Jewelry
Select Your Christmas Gifts NOW
10831 S. Michigan Av.

A. Waychukinas
Chicago Kensington Illinois
Rėdykitės Mandagiai o A. WAYCHUKINAS ir siuva tik madingus ir puikius Pritaikintus Siutus ir Overkotus.
Ateikite ir persitikinsite Taiso, Prosimas. Dažo ir Sutauso Vyrų ir Moterų Rubus pereinamomis kainomis
Telefonas Pullman 1092

VARTOK NUO REUMATIZMO
Oxyl Citium
Apturėsi Pagelba!
Reikalaukite šio vaisto visose aptiekose, ypač lietuviškose. OXYL CITIUM išrasta neseniai ir jau kas tik gydėsi, tai visada pasigydė. JEI SERGATE REUMATIZMU
Tai pamėginkit šį vaistą, o tikrai rasite sau pagelbą. O jei netiks, Jums nepagelbės, atneškite atgal.
Kreipkitės pas lietuvius vaistinikus kur tik gyvenat, jusų miesto aptiekoje yra, o jei nebutų, tai rašykite žemiau padėtu adresu, gausite per pastą.
EDVARDAS BAJERČIUS
(E. BIERS)
Vaistininkas
220 Park Street Hartford, Conn.
VIENATINĖ LIETUVIŠKA APTIEKA VISAME HARTFORDE

LIETUVIAI, REMKITE SAVUS!
KRAUTUVĖ VYRISKŲ DRABUZIŲ
Viršutinių ir apatinių marškinų kaip vilnonių, taip ir kitokių: kaklaraiškių ir kalnierių; svertių, skrybėlių, kepurų ir visokių kitokių dalykų
Taipgi moteriškų pirmos rūšies šilkinių ir kitokių pančiakų, marškinų, salikų, pirštinių.
Krautuvelyje randasi lietuviškų knygų, laikraščių, rašomos popieros ir geriausios trejankos (trejų devynerių).
Taipgi krautuvelyje gramafonų, lietuviškų rekordų — dainų ir adatų.
Lietuviška Agentūra
Pinigų siuntimo, Laivakorėjų, Legaliskų Popierių. Ko tik reikia kreipkitės, remkit savus žmones, o reikale jus pagelbesime.
Pasistengime užlaikyti savus biznierių!
JONAS SEKYS
177 Park Street Hartford, Conn.

Kokius Laikrodžius Vartojo Prosenovėj.

Patirta, kad žiloj senovėj žmonės buvo susirupinę laiko matavimu. Pirmieji laikrodžiai buvo paremti ant šešėlių nuo saulės. Taip Egipte, Babylonijoje, Assyrijoj, Persijoj ir Chaldejoj vartota aukšti akmens obeliskai, stulpai, nuo kurių krinčtas šešėlis buvo išmatuojamas į dalis. Taip pat buvo išdirbta sistema išmatuoti mėnesinius ir metams. Greikai ir romėnai išmoko iš Egipto. Bet buvo vargas dienomis, kada saulės nėra. Tam išrasta vandens laikrodžiai. Buda-vo pripilamas indas vandenio, kurs per vieną valandą nubėg per tam tyčia išgręžtą skylutę. Net Kinijos ir Malajų laukiniai piratai vartodavo vandens laikrodžius: į coco riešuto kiautą įpildavo vandenį ir kada per skylutę vanduo ištekėjo, tada "vačmanas" sušukdavo, kad jau valanda pra-

BROLIŲ KRUGELIŲ
Seniausia MINKŲŲ GERIMU ISDIRBYSTĖ
Visoj Connecticute valstijoj. Pristatom visokius gerimus kur tik kas reikalauja, kaip tai: balians, vestuvėms, krikštynomis ir tt. Reikale kreipkitės pas **BROOKLYN BOTTLING CO.**
47 Drayer ave. Waterbury, Conn
Telephone 1418
(1-29)

CALUMET MOTOR CO.
10940 Michigan Ave., Chicago, Ill.
Pullman 7300

Phone Pullman 0659
Paul's Pharmacy
DRUGS, CANDIES AND SODAS
233 East 115th Street Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 0527
S. A. ZOLP
Carpenter and GENERAL CONTRACTOR
834 W. 33rd Street Chicago, Ill.

Telefonas Boulevard 4139
A. MASALSKIS
VISOJ CHICAGOJ GERIAUSIAI ZINOMAS LIETUVIŲ
Graborius ir Balsamuotojas (EMBALMER)
SAUKITE JŲ KAD IR VIDURNAKŲ.
Duoda skubų ir sąžinišką patarnavimą
Automobiliai visokiems reikalams
3307 Auburn Avenue Chicago, Ill.

APTIEKA!
Noriu Supažindinti Lietuvius Su Žemiau Parodytomis Prekėms, Ju Vertę Patirsite Vartodami.
Mes Garantujame Jų Gerumą!
JATUL'S TREJANKOS, pakelis (Lietuviškai: Trejos Devynerios) 50 c.
VALERIJONO LASAL, bonkole 35c.
EDAK (Vaistas Gydō Galvos Skaudėjimui) 50 c.
Lietuviški Cigarai Lietuvių išdirbystė ir savastis
STOUGHTON SMOKERS už bakšą 50 cigarų \$1.00
už bakšą 5 cigarai 50c
Importuotas iš Lietuvos Muilas
RADIOZA Muilas dėžutė 50 c.
LELIJOS PIENO Muilas \$1.00
Mums reikalingi agentai, atsišaukite, turėsite gera uždarbį!
Reikalaukite Musų Prekių. Persiuntimą Apmokam. Adresuokite:
P. A. JATUL (JATULIS)
Vaistininkas
813 Washington St. Stoughton, Mass.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE
Kurios Turtas virš \$1,000,000; narių 20,000
NUO SUSIORGANIZAVIMO IKI ŠIAM LAIKUI ISMOKETA \$400,000.00 POMIRTINIŲ, PASALPŲ ISMOKETA \$500,000.00
SLA. kuopos randasi visuose diėnšiesiuose miestuose. Nariai primami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visinariai gauna laikraštį "Tėvyne" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.
Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600, ir 1000.
Pašalpos Skyriai — \$6,00, \$9,00 ir 12.00 į savaitę
Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

Boston, Mass.

Bostono Lietuvių Jaunųjų Klubas

Bostono tautinio jaunimo raitelis, įsikūręs prie Sandaros jau antri metai šiemet žada savo veikimo programą praplėsti kiek plačiau. Pradėjęs gyvuoti vos tik vasaros vakacijoms pasibaigus, Klubas žada šią žiemą surengti keletą viešų ar pusiau šeimyniškų pargimimų ir daug lavintis kulturoje, lankydamis bendrai meno ir mokslo įstaigas. Kalbama apie lietuvių kalbos ir rašybos kursą steigimą, kur nariai galėtų prisilavinėti savo tėvų kalbos ir pažinti lietuvių literatūrą bei istoriją.

Klubo pirminkė ligi šiol buvo veikli ir energinga p-lė A. Bratenaitė, kuri yra to klubo faktinio steigėja; ji dabar yra Bostono Universiteto studentė; klubo nariai visi kiti yra įvairių aukštesniųjų mokyklų mokiniai. p-lė Bratenaitė dėl padidėjimo mokslo darbo nebegalinti būti klubo pirminkė, jos vieton išrinkta p-lė A. Kontrimaitė, kita veikli jauna lietuvaitė.

Linkėtina jaunims lietuvių praktikuojantis geriausias klotes jų gražiuose pasiryžimuose. Pratinantis, jaunieji pionieriai, jusų laukia ir į jus žiuri Amerikos lietuvių istorija: jusų bandymai lygiai kaip senesniųjų darbai bus užkreduoti. Tad tieskime vienikiems rankos bendram darbui.

Tolimųjų Rytų Draugams

Bostono ir Naujosios Anglijos Sandariečiams Atsisveikinimo Zodis

Kaip motina savo kūdikį, auginusi, maitinusi, aplinkybių vertinama išleidžia į tolimą pasaulį, taip Bostono ir Naujosios Anglijos Sandariečiai savo per 14 metų globotą ir auklėtą ideją vasių "Sandarą" palydėjo už 1000 mylių.

Atsiskyrimo jausmas pažįstamas kiekvienam, kam teko gimti ir gyventi ant žemės, ypač Amerikos lietuviams, kurių nei vienas čia neatsirado, nepergyvenęs karcios atsiskyrimo gėlos senojoje Tėvynėje Lietuvoje.

Kas yra skiriamos? Faktiškai nieko ypatingo. Susidėjo aplinkybės — susėjome, dirbome, gyvenome kartu, sykiai siekėme, lukesčiai dalinome, vėl susidėjo aplinkybės — ir atsiskyrimė. Skiriasi visa, kas tik sykį susitiko, ir jei širdies nebutų, gal to skiriamos nei neįstume.

Žmonės skiriasi laikinai ir amžinai. Skiriasi gyvi ir mirę. Gyvyių atsiskyrimė yra ta privilegija, kad lieka dar viltis vėl susitikti. Ar mirusiems ta privilegija yra palikta, nežinome, tik žinome, kad kol esame gyvi, tol turime pareigą.

Mūsų pareiga, tai patiesinti savo tikslą čia ant žemės. Nieko nėra be tikslo. Mūsų tikslas — mūsų tautos ir žmonių progresas. Mes į tai tikime.

Mes esame lietuviai, tauta kaip ir kitos, kuriai skirta savo uždavinys atlikti. Lietuvių praeitis ir dabartis rodo, kad jų tautos uždavinys yra kiek didesnis, kaip kitų kai kurių tautų.

Lietuvių tautai likimo buvo lemta apsisėti tarpe Vakarų ir Rytų Europos. Dar istorijos laikais ji buvo ta siena, į kurią atsimušė Rytų ir Vakarų barbarų puolimai: lietuviai apgynė Vakarų nuo Azijos gūny ir totorių pludimų; jie taip pat savo krutinėmis atliakė per du šimtus metų Vakarų tikybinių fanatikų — kryžuočių ir kardininkų puolimus, kurie su kryžiu, ugnimi ir kardais stengėsi pavergti Pabaltijo tautas.

Viduramžių despotizmo ir tamsiausio fanatizmo laikais Lietuvių Tauta sugebėjo su-

kurti didelę valstybę, vadovaujamą tautinės ir tikybinės tolerancijos dvasios. Net patys vergijon patekę lietuviams niekuomet nenustojo karžygiškai kovoję už savo ir kitų tautų laisvę.

Kaip stiprus medis, kada jį prisilėgia akmeninė uola, nepajėgdamas visas atsikelti, pro uolą plyšius išleidžia į saulę ir orą, kurių nors savo šaka, kuri paskui gerdama spindulių ir deguonių maitina visą prisilėgtąjį kamieną, taip Lietuvių Tauta, prisilėgta rusų caro despotizmo siuntė savo geriausių sunis ir dukteris į laisvą Amerikos šalį, ir tie jos sunis ir dukters maitino ir gavo moraliai ir materialiai ligi pat Nepriklausomybės atgavimo.

Tokių būdu Amerikoj susirinko visos trečdalis lietuvių tautos, visos milijonas; jų tikslas buvo: čia susikurti laisvą ir šviesų gyvenimą ir tą laisvę ir šviesą nešti atgal į savo senąją tėvynę. Ir nešė — laike baudžiavos ir spaudos uždraudimo, laike kuno ir dvasios priepaudo, laike didžiojo karo, laike kovų už nepriklausomybę ir laike nepriklausomo atstatymo. Visas tikslas buvo prisidėti iš šios šalies prie savo tautos progreso.

Daugelis visa atidavę tėvynei net savo reikalus užmiršo, išsiskėmė. O žinome, kad nieko negali duoti, jei pats nieko nebūti. Ta tiesa tinka ne vien materialinėms, bet ir dvasinėms vertybėms. Ne viena duona žmogus gyvena, juo labiau tauta. Žinoma tiesa, kad mažos tautos tik tada išsilaiko, kada jos yra tikrai kultūringos. Duoną duoda žemė, bet kultūra gamina dvasia. Duona tveria diena, o dvasios kultūra visam amžiui.

Kultūros vienintelė sąlyga ir laidas yra laisvė — politinė, ekonominė ir dvasinė. Dvasinė laisvė visų brangiausia, nes jei dvasia yra laisva, nesukaustyta tamsybės ir prietarų, ji iškovoja ir kitas laisves.

Lietuvių tauta labai reikalinga dvasios laisvės. Fizinė nepriklausomybė be dvasinės nepriklausomybės tėra pusė nepriklausomybės. Todėl Amerikos lietuvių misija toli dar nėra baigta. Atlikę didį uždavinį politinio Lietuvių tautos išdavimo, Amerikos lietuvių dar turi padėti savo giminei dvasiniai išsivaduoti. Tai misijai reikia ypatingai būti patiemis pasiroošus, tai yra patiemis tapatpi visiškai kultūringais.

Dvasios kultūra galima tik einant su progresu. Šių progų gyvenantiems Amerikoje yra pakankamai. Ir turime pasiskubinti, nes gyvename stebuklių gadyne, kurioj viena diena daugiau reiškia, kaip senovėje ilgi metai. Mokslas jau panaikino laiką ir erdvę (time and space). Gyvendami per tukstančius mylių nuo viens kito šiandien galime jau kalbėtis ir matytis. Mokslas parodė žmogaus vertybę, kad gyvename ne delto, kad valgytume, bet kad valgome delto, kad gyventume.

Nėbėra daugiau persiskyrimo, yra tik gyvenamosios vietos pasikeitimas. Išsiskirstę ant visos žemės kamuolio šiandien galime jaustis esą tampriais ryšiais surišti vienos šeimoms ir tautos nariai ir vienos idejos bendradarbiai. Šiandien žmogaus vertybė ačiu mokslo evoliucijai yra aukštai pakilus. Žmogus pats kurėjas ir pro-

greso statytojas užėmė savo dievų vietą. Tik dabar galime pasakyti, kad žmogus nėra vien tik fizinė mašina, kuri pagenda tik širdžiai sustojus plakti.

Tad juo labiau svarbu, kad mūsų darbai būtų mūsų vertė. Siekime mūsų tikslo, nežiurint, kur pareiga mums lieps apsigyventi. Tarpe mūsų idejos rubežių nėra, kaip jų nebėra tarpe mūsų pačių.

Amerikos mokyklos laisvos ir plačiai atidarytos. Kultūros šaltiniai čia labiau negu kurioj kitoj pasaulio šaly prieinami. Dvidešimts milijonų pačių Amerikiečių šiemet nuėjo į mokyklas. Jie ruošiasi būti naujais pionieriais mokslo ir progreso lauke. Ar daug mūsų tame skaičiuje?

Jei Lietuvių tautai istorija skyrė būti laisvės pioniere kitų tautų tarpe, tai dar labiau ji skyrė Amerikos lietuviams būti tos laisvės Prometejais pačių Lietuvių giminei.

Svetimtaučiai sako, kad lietuviai Amerikoj turi gerą medžiagą (good stock). Tai matome patys ir gėrimės savo jaunomis pajėgomis mokslo, meno, sporto ir kt. lauke. Bet mes toli ne visas pajėgas progresui atiduodame. Daugelis mieliai norėtų ko siekti, bet nežino kaip ir kur rasti. Daugelis, kurie patys rado, nesuipranta savo draugui parodyti.

Tam turime mūsų spaudą. "Sandara" ir kiti tikrai progresyviai mūsų laikraščiai turi būti mūsų kelrodžiai į šios šalies kultūros ir mokslo turynus. Sandariečiai ir kiti progresyviai lietuviai, kuriems rūpi savo tautos išsivadavimas iš fizinės ir dvasinės vergijos, turi būti tais ieškotojais ir Prometejais ir sėmdami mokslo, pažangos bei dvasios laisvės ugnį nešti ją saviškiams čionai Amerikoj ir tenai Lietuvoje.

Šitaip dirbdami pateisinsi savo ekzistavimą ir, busime išteisinti istorijos, kad ne dykai gyvenome Amerikos žemėje, toje Abraomo Linkolno suteiktoje lygių progų (equal opportunity) sąlyje.

Todėl Bostonas, Chicago, Pittsburgh, ar New Yorkas, Ansonia ar pavieni Maine lietuviška farma, — visur, kur tik lietuvių gyvenama, jauskime esą vienos šeimynos nariai ir eikime kad ir skirtingais keliais, bet tik į vieną bendrą tikslą — į dvasinį išsivadavimą. — J. Pronskus.

KAS YRA MOTERIS?

Dviejų vyrų nuomonė

I

Bostono Sandariečių klube kartą keletas geležinių senbernių ginčijosi dėl klausimo, kas yra moteris. Vieni manė taip, kiti kitaip. Tuo tarpu įsimašė į kalbą senenai iš Lietuvos grįžęs ir Lietuvoj žmogų laikinai palikęs p. J. Alekna: "Moteris yra toks daiktas, su kuriuo negalima sugyventi ir be kurio negalima gyventi", tai buvo vienintelė šią dieną įsimintingiausia moteries definicija, pasakyta minėtojo filosofo.

II

Prieš porą metų Amerikoj viešėjo garsusis Indijos Kristus Krišnamurti. Los Angeles jo paklausė vienas žurnalistas, kad jis paaiškintų, kas yra moteris. Vaikščiojantis hindu Kristus į klausimą pirma išsiūlostė lupas, paabejojo minutę ir pradėjo: "Moteris yra bendrai kalbant..."

Ant šių žodžių jis nutylo ir nusišypsojo. "Aš manau, jei aš bučiau tukstantį metų senas aš nieko aiškesnio negalėčiau pasakyti apie moterį, kaip tai ką pasakiau", baigė jaunasis hindu mesija.

SKAITYKIT IR PLATINKIT SANDARĄ

STRAND LUNCH

Perėjo į naujas rankas ir dabar naujas savininkas teikia šviežiausias ir geriausias valgius, kur kiekvienas bus patenkintas. Užėik ir persitinkink. STRAND RESTAURANT 304 BROADWAY SOUTH BOSTON MASS. Albert Helzerman, Sav.

Telefonas S. B. 0441

Lietuvys Advokatas
VEDA VISOKIAS PROVAS kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirmo ir parduomo. PRANAS J. KALINAUSKAS 384 Broadway So. Boston, Mass. Gyven. vieta 1662 Columbia Rd. So. Boston, Mass. Tel. S. B. 1882

TITUS P. GREVIS

ARKITEKTAS IR INŽINIERIUS Budavoju namus pagal užsakymą padarau visokius plenus, išmierių žemę, gauru permitus del garadžių, darau viską pigiai, gerai ir gražiai. Bile reikalais užėikit pas mane, patarimai uždyka. 395 BROADWAY, SO. BOSTON. Tel. So. Boston 2340

Telephone S. B. 2445
DR. J. C. LANDŽIUS
373 BROADWAY
Kampas E Street
Viršui šidlauskos aptiekos
Val. 9-9.

leškome žmoniu

SU \$5,000, KURIE INTERESUOJASI JUDAMŲ PAVEIKSLŲ BIZNIU

Judamieji paveikslai yra davę milijonus tiems, kurie įvesdino savo pinigų. Štai gera progą ir tau įvesdinti savo pinigų dabar. Kreipkitės pas:

J. G. STRIGUNĄ
Columbia Theatre Co.
62 PLEASANT ST. DORCHESTER, MASS.
Tel. Columbia 4250

Specialis Nupiginimas

Norėdami Pasitarnauti Lietuviams, Darome Specialj Nupiginimą Ant Visokių Rakandų.

DIDŽIAUSIAME PASIRINKIME TURIME: PARLOR, DINING IR BED RUMIŲ SETUS Įvairių lovų, kamodžių, stalų, kedžių, aibaksijų, pečių, kerčių, matrasų, kljonkių, karpetų ir tt.

Užėikite ir persitinkinkite, o pirkdami daug pinigų sutaupsysite. Mes primame senus rakandus išmaišydami ant naujų. Pristatome rakandus ir į Bostono apilinkės tolimesnius miestus. Kurie iš toliau atvažiuoja pirkis tiems kelio lėšas apmokėsim. Lietuvių krautuvė lietuviams tinka mausiai patarnaus. Užprašom visus užėiti ir pasikalbėti. (34)

LITHUANIAN FURNITURE CO.
326-328 Broadway, So. Boston, Mass.
TEL. SO. BOSTON 4618.W
Duodame ir ant išmokėjimo. Atdara vakarais iki 7.45 val.

Tel. So. Boston 0502
Paul J. Jakmauh, M.D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

K. SIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės: 373 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Tel. University 1768-J
LIETUVIS PENTERIS
Pentinu, popieruoju ir dekoruoju iš lauko ir vidaus.
JOHN R. GUDLEVSKI
12 Merrill st., Cambridge, Mass.

B. KONTRIM
LIETUVIŠKAS CONSTABLE
Real Estate, Insurance Broker
ir Justice of the Peace
515 E. BROADWAY
Tel. S. Boston 0605
Gyvenimas 120 Marine Rd.
Tel. S. Boston 2483-W
So. Boston, Mass.

Telefonas S. B. 28-05-R
Lietuvis Optometristas
Išegzaminuoju akis, priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau tinkamu laiku.
J. L. PASAKARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 1370
TWO JOES' AUTO REPAIR SHOP
Taisom visokius karus ir parvežam nuo kelio sugadintus. Turime ligų metų patyrimą ir kiekvienam mūsų atliktą darbą kopliniausia gvarantuojame.
TWO JOES' AUTO REPAIRING SHOP
Joe Kapochunas ir Joe Bernie (Broadway Garage)
543 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Laisniuotas KARPENTERIS
Turiu miesto leidimą (licenso) budavoti naujus namus ir remontuoti senus. Taipgi pentinu iš oro ir vidaus. Kreipkitės sekančiu antrašu:
FRANK ZOKAS
16 Glenside Avenue
Jamaica Plain, Mass.
Tel. Jamaica 1891-J

Diena ir naktį Telefonas 8831-W
University 8831-W
D. A. ZALETSKAS
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
877 & 448 Cambridge st. CAMBRIDGE, MASS.

Tel. S. B. 1654 W
DR. R. CHERNIAK
Dentistas
Visas darbas garantuotas už prėinamiausią kainą
392 BROADWAY
Tarp E ir F st. S. Boston, Mass.
Valandos nuo 9:30 ryto iki 9 vak.

EXTRA AUTOMOBILISTAMS
Atidariau naują vietą taisyti automobilius. Esu seniausias iš lietuvių taisyti amate, So. Bostone ir turiu daug patyrimo ant visokių mašinų. Taipgi parduodu naujus Studebaker ir Erskine.
BAY VIEW MOTOR SERVICE
Peter Trečiokas, savininkas
1 Hamlin st., Kampas E. 8th St. South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1058

Garadžiaus Telefonas So. Boston 0777
Stubos Telefonas So. Boston 1463-J
PARKWAY AUTO SERVICE
SAVININKAS VIKTORAS VAITAITIS
Parduodam naujus Studebaker'us ir Erskine'us. Taipgi taisome visokios išdirbystės automobilius. Paarduodame Gulf ir Sinclair gazoliną. Parvežam nuo kelio sugadintus automobilius, teikdami geriausį patarnavimą už prėinamiausią kainą. Visuomet kreipkitės pas mus o busit užgandinti.
415 OLD COLONY AVENUE SOUTH BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
SUTEIKIA GERIAUSI PASKUTINI PATARNAVIMĄ
Už pilną pagrabą galima apsiėiti su \$80 ir augščiau už didelius, O už valkus nuo \$20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRAŠAS:
820 E. 6-TH STREET SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 4486

Lietuviška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir užžemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur raste visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gydules nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skausojimo, nuo užsnusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujų valymui, nuo ulegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų. Taipgi turime nu visokių slaptųjų ligų ir geriausių patarimus suteikiame, n patrulkimo del vyrų ir moterų, atsimeklė, jeigu pirksite pas mus, succėdėte pinigus ir sveikata. Užėikitė vada pas mus, o mes mes patarnausime kuogeryžiausiai. Pašaukiame geriausias daktaras per telefoną visai dykai.
D. CABITT
100 SALEM STREET. BOSTON, MASS.

Real Estate
A. J. Kupstis
332 WEST BROADWAY SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 1662-1373

REAL ESTATE INSURANCE
ANT PARDAVIMO
SOUTH BOSTONE
Nepaprastai Geras Pirkinyus
Vienos šeimynos namas puikiau sioj vietoj, 15 kambarių su geriausiai įtaisymais, tinkamas daktarui, advokatui arba aukštos kleos Bordringauzei. Lengvos išlygos. Kaina \$8,000.
Trijų šeimynų medinis namas 3-4-4 kambariai geroj vietoj. Prekė \$9,700.
Trijų šeimynų medinis namas su įtaisymais puikioj vietoj ant E. Seventh Streeto. Prekė \$12,000.
Hardware krautuvė, South Bostone ant Broadway, geras biznis, išdirbtas per daugelį metų, parsiduoda pigiai.
Barbernė ir Pool rumis, vienintelė tokia įstaiga didžioje Lietuviams apgyventoj vietoje, Bostono priemiestyje. Kreipkitės tuojau, parsiduoda pigiai.
DORCHESTER
Trijų šeimynų medinis namas. Su visais įtaisymais. Prekė 10,500.
Trijų šeimynų namas 6-5-5 kambariai su įtaisymais. Prekė \$10,000.
MEDFORD
Dvieju šeimynų kampinis namas su naujiausios mados įtaisymais 5-5-2 kambariai. Prekė 7,800.
RANDOLPH
Septynių kambarių stuba su visu formiūm ir 6 akeraž žemės. Prekė \$4,000.

PRĖINAMIAUSIA PROGA KIEKVIENAM INSURANCE
Inšurinu ir ant ĮSMOKESCIO (Tik Mass. valstijoj) Automobilius, orniūsius, namus stiklus, sveikata, gyvasti ir t. p.
Jarpupinu pinigų delei morgicij ant janių ir farmų Bostone ir jo apilinkėse.
Jeigu turite pinigų, kuriuos gaštumėte paskolinti gaudami gera uošimti ant pirmų arba antrų morgicijų, praneskite man.
Užliukau taipgi LAIVAKORČIŲ PARDAVIMO IR PINIGŲ SIUNTIAMO SKYRIUS
Parduodu ANGLIS IR MALKAS ANGLIS SIUOMI TARPU ATPL GO, PIRKITE DABAR. Pristatom netojiau kaip 12 mailų nuo Bostono
Turiu daugybę namų, farmų ir biznių ant pardavimo ir mainymo, kurių čia negalima suminėti.
VISOKIAIS REIKALAIS Galima kreipties ypatingai, laiškų arba per telefoną
OFISO VALANDOS
Nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Tune in Any Nite!
BASEBALL SCORES
BROADCASTED NIGHTLY by the NOBLE CIGARMAN
THRU STATIONS
WBZ WJAR WICC WBZA WJAR WICC WYAR WYCH
NOBLE DIAMONDS HAVANA FILLER 4 FOR A QUARTER

SKAITYKIT IR PLATINKIT SANDARĄ

Aleksander Slowik
VAISTINE
Mes prirengiame vaistus atsargiai su aukštu patyrimu
7441 W. WARE AVE.
DETROIT, MICH.

A. P. DAVULIS
REAL ESTATE & MORTGAGES
366 Broadway, Room 1
Tel. 2027
So. Boston, Mass.

Valandos:
9 iki 12, 1 iki 5, 6 iki 8.
Seredomis tik nuo 9 iki 12.
Subatomis vakarais ir šventadieniais ofisas uždarytas. Speciališkai susitarimai daromi.
Dr. M. Vincent Casper
(KASPARAVIČIUS)
DENTISTAS
persikėlia naujon vieton, kur pildis savo profesijos pareigas užsiimdama abelna dentisterija, inimant ir X-Ray
511 BROADWAY SO. BOSTON
Tel. SOUTH Boston 0823
(šale Dr. Jakmauh ofiso)

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly

Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America
373 East Kensington Ave.
Chicago, Illinois

Editorial Office:

3331 So. Halsted Street
Telephone: Boulevard 0406

Business Manager Matas Biekša

SUBSCRIPTION RATES:
\$2.00 per year in the United States
\$3.00 per year in Canada and all
foreign countriesEntry as second-class matter applied for at the Post Office at Chicago,
Illinois, under the act of March 3, 1879 or August 24, 1912.Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Ame-
rikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3331 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telefonas: Boulevard 0406

Užsisakymo kaina:

Suvienytose Valstijose metams \$2.00
Užsienij metams \$3.00

Redakcijos Straipsniai.

LIETUVIAI, AŠTUONI ŠIMTMEČIAI I MUS ŽIURI

Praeitame "Sandaros" numery buvo priminta Napoleono pasakymas Prancūzijos kareiviams ties Egipto piramidomis: "Prancūzai, keturius dešimtys šimtmečių į jus žiuri nuo šitų piramidų". Tas obalsis jo armijai buvo tokios ugninės reikšmės, kad padėjo net sunkią kovą laimėti.

Mums kiekvienu sykiu prisimena tas istoriškas pasakymas turint galvoje mūsų tautos svajonių ir troškimų tikslą Vilnių. Neseniai spalio 9 d. sukako jau 8 metai, kaip Vilnių laiko pagrobę lenkai ir per tą laiką ne tik apgriovė patį miestą, bet žymiai apnaikino ir lietuviškus kovotojus už Vilniaus lietuviškumą.

Bet kas dar reikšminga, kad pereinantis savo okupacijos metais lenkai nuplėšė nuo Aušros Vartų Lietuvos Vytį, kurs toje sienoje išbuvo per 800 metų nepaliestas. Net rusų sunkaus atminimo laikais, kada buvo barbariškai naikinama visa, kas lietuviškumą priminė, tačiau Vyties ženklą nedrįso išplėsti ir Vytis, lyg atgimimo simbolis per ilgus amžius rodė vietiniams ir ateiviams, kad čia yra tikroji Lietuvių tautos širdis.

Šiandien Vyties vietoje pakabintas lenkų aras... Tai yra įžaidimas mūsų tautai, kurio turbut niekas dar tinkamai nebuvo įsivaizdinęs. Toks įžaidimas, kur nebeišplėsta tautos širdis, bet dar nuplėsta tautos simbolis, turi mūmuse sukelti dar didesnio pasiryžimo. Jau nebėra daugiau nieko, kuo lenkai dar labiau galėtų mūsų tautą įžeisti. Bet įžaidimas visuomet šaukia keršto. Mes ne tokiomis priemonėmis turime atsilyginti, kokiomis mus skriaudžia, bet mūsų kerštas turi būti ta šventa priesaika, kad lietuvis, kas jis būtų ir kur jis būtų, skaitys savo gyvenimo tikslu ir aukščiausiu siekiu — prisidėti, kad Lietuvos Vytis kuogeriausia vėl grįžtų į sau skirtą vietą. Bendras pasiryžimas ir vienavališkas siekis mums padės, nes niekas dar nėra nusivylęs siekimuose, kurie yra šventi visai tautai.

Pakartokime sau Napoleono žodžius. Jau apie 800 metų, kaip Vilnius yra mūsų nuo jo įkurimo. Lietuviai, 800 šimtmečiai į mus žiuri nuo Vilniaus bokštų. Tegul tas obalsis suvienija mus bendru pasiryžimu, broliškumu ir vienybe, o laimėjimas bus daug arčiau, negu mes patys tikėjome.

DIKTATURŲ MADA PRAEINA

Tautos ne tik Europoj, bet ir kitose pasaulio dalyse kratosi despotizmo

Sakoma, jei tokioj Albanijoj diktatorius Zogu būtų užsilpęs ant sosto kokius du metus atgal, tai demokratijos prieštai būtų iš to įvykio naują gailią duobę demokratijai iškasę. Bet dabar į Zogu komediją ir žiurima tik kaip į komediją.

Po didžiojo karo kaikiuose tamsiausiose Europos valstybėse pagrobūs valdžios valdžias įvairiems diktatoriams, buvo į tai žiurima, kaip į būtiną sąlygą ekonominio atsistatymo ir valdžios bei vidaus ramybės stabilizavimo. Mussolini buvo visur kišamas pirmyn, kaip pavzdys.

Prancūzijoje pokarinės piniginės sunkenybės, Anglijoj ilgą laiką nusitęsęs pramonės karas tarpe darbdavių ir darbininkų, Vokietijoje karo skolų mokėjimo našta — buvo didžiausios tų šalių nepasitenkinimo esamąją tvarka priežastys ir progos reikalauti "kietos, kumšties, tam tikrų "tautos vadų". Tada rodėsi tikrai pavojus, kad Europa patektų į naujos mados despotų tarykų.

Bet Anglija pergalejo nepaprastai sunkių pramonės krizių nepuldama į glėbį tokiam "viršžmogiui", metus vėliau ir Prancūzija stabilizavo savo nukritusių franką, Vokietija, susitvarkė savo milžiniškų skolų išmokėjimą su lig Dawes plano ir patį dar žymiai pakilo vidaus ekonominiame gerbuvyje.

Pažvelgus per penį ir tos šalys, kurios užleido savo valdžias įvairiems diktatoriams, labai maža už tai kompensacijų tegavo. Italija, sakoma, padarė progreso prie Mussolinio, bet palyginus su demokratinėmis šalimis, nei kiek ne didesnį, gal dar mažesnį. Demokratinės tuo atveju gali parodyti daug didesnį balansą. O jau prekybos Italijos balansas kas met rodo vis liudnesnius skaičius.

Sovietų Rusijoj nei ekonominėmis nei bendrai socialinėmis sąlygomis negalima pateisinti magiškos komisarijų diktatorių valdymo sistemos. Jei ir daug kas skelbiama ir skaičiai tiksliai norima paduoti, tačiau sulgi nant su milžiniška šalim, ant 140 milijonų gyventojų visi tie bandymai yra tik vandens lašai jurose, ir po 10 metų tos sistemos režimo vaisiai tebėra tokie, kad tik dabar pradėdama nusileidinėti toms sąlygomis, kurias visus pirmuosius metus arėdė.

Apie Ispaniją, Bulgariją, Rumuniją, Portugaliją, Lenkiją nėra jau ko ir kalbėti.

Bet reikšmingiausia tai, kad net ne Europos šalys stengiasi išsinti iš absoliutinės valdžios formos. Tą ju dėjimą aiškiai matome tokiose šalyse, kaip Mexico, Kinija, kur gal nekuomet nežinota savivaldybės sistemos, arba Japonija, kuri labiau taikosi prie angliškos valdžios formos, ir net suteikė moterims bei visiems gyventojams lygią rinkimų teisę. Kinija nuo kariškos valdžios formos sistematingai pereina prie civilės. Bet dar reikšmingiau tai, kad Mexikos pats diktatorius Calles savo laisvu noru pavedė tautai pačiai pratintis prie savivaldybinės formos laisvais prezidento ir parlamento rinkimais.

"SANDAROS" ARTIMIAUSI BENDRADARBAI

"Sandarų" artimiausi bendradarbiaus šie žymūs Amerikos Lietuvių veikėjai

ALTS Prezidentas Advok. Nadas Rastenis, Baltimorėje

ALTS Vice-prezidentas Priv. Adv. Stasys Kodis, Chicagoje

Zymus Detroito Lietuvių politikas Advok. Juozas Uvika, Detroit, Mich.

D-ras Margeris, žinomas literatas ir publicistas, Chicagoje

D-ras Zimontas, ALTS Centro Izdininkas, Chicagoje

D-ras Biežis, žinomas veikėjas ir publicistas, Chicagoje

D-ras Naikelis, veiklus Amerikos Lietuvių veikėjas, Chicagoje

D-ras Vinikas, žinomas politikas ir diplomatas, New Yorke, N. Y.

Petras Mikolainis, vienas seniausių Amerikos Lietuvių veikėjų, Brooklyn, N. Y.

Juozas Hertmanavičius, populiarus publicistas ir veikėjas, Chicagoje

Julius Švitra, žinomas Sandarietis veikėjas ir publicistas, Chicagoje

Semaška, energingas Chicagos Sandarietį veikėjas, Chicagoje

Brandis, naujas Chicagoje, bet jau rimtai pasižymėjęs Lietuvių veikime

Aleksandras Zolpis, energingas korespondentas ir žinių organizatorius, Chicagoje

M. K. Šilis, nepavarduojamas ir idejų kupinas "Sandaros" bendradarbis, Chicagoje

Pilnas korespondentų štabas ir kiti bendradarbiai bus paskelbti sekamame "Sandaros" numeryje.

Petras Vaičiunas.

APŽVALGA

Amerika Mokina Pasaulį
Verciau Rupintis Sveikata
Kaip Kapinėmis

Garsus Danijos daktaras Karl Sonne pareiškė Europos daktarų 2000 susirinkimui, kad Amerika turi progos būti sveikiausia šalis pasaulyje, nes Amerika daugiau kriepti domės į gydymą, kaip į laidojimą, Amerikos piliečiai senus namus ardo ir stato į jų vietą naujus geresnius. Tai pati dvasia viešpatauja pas amerikonus ir pažiūrose į gyvenimą. "Jus turite didžią ateitį, Amerikonai", pasakė Dr. Sonne.

Kas Svarbiau — Kunas,
Siela ar Turtas

Vienas Amerikos profesorius padarė anketą tarpe studentų vyrų, kokios jie norėtų gyvenimo draugės. Daugiausia atsakymų buvo už gerą šeiminingę. Moteris turinčios gerą sveikatą ir protą taip pat daug balsų gavo. Tik 35% buvo už tai, kad moteris jiems turto atneštų. Išvada, kad ne tiek kuno, kiek sielos gražumas nusveria.

Vyrai Pradeda Moterėti

Jau nekalbant, kad vyrų mados pradeda būti visai moteriškos ir kelinės maža kuo besiskiria nuo sijonų, kuomet moteris savo sijonus veik visai nusikirpo, dabar Londono spauda praneša, kad statistikos daviniai patirta, jog ir saldinių bei šokolado vyrai pradeda daugiau suvalgyti, kaip moteris, tuo tarpu moteris pradeda vis daugiau rudyti. Garsioji moterų sufražistė Dorothy Dix jau aiškiai rašo, kad vyrams yra dar tik vieša galimybė su moterimis susikalbėti, tai palikti joms visus teises, kokius jos yra siekusios, dar budamos nuo vyrų priklausomos. Kitaip tai ir šeimynos problema virs viena anarchija, nes moterų revoliucija einanti dideliu tempu. Ar nusistovės laukiamasis lygybės principas šeimynoje ar moteris sieks šeimynoje ir visuomenėje vyrųjančios rolės dar tebėra paslaptis. Viena tik jau aišku, kad vyrai nuo savo viršenybės papėdės yra gerokai nuslydę.

Rado Pulk. Fawcetto Zuvimo
Pėdsakus

Prieš tris metus buvo iškeleliavęs Anglij pulkininkas Fawcett į Pietinę Ameriką į dykiausią Brazilijos dalį Matto Grosso tirti tą šalį, kuri yra apgyventa žiaurių žmogėdų ir dar joks baltas žmogus nėra buvęs. Bet Fawcettas greit dingo be jokios žinios. Pereitą pavasarį iškeliavo kitas pulk. G. M. Dyott su didesne atsarga ir su įrengimais Fawcetto ieškoti, bet ir tas buvo ilgą laiką pražuvęs. Dabar jis pasirodo gyvas grįžo į civilizuoatą pasaulį ir pranešė susekę pėdsakus, kur laukiniai indijonai, giminės Anafuaga jį nužudė. Apie tai jis patyrė iš kitos giminės Galapalos, kurie sakėsi nežudę žmonių. Bet ir pats Dyott su savo palydovais vos beišsigelbėjo nakty pabėgdami upe, kitaip jau buvo susirinkusi minia laukinių, kurie vis reikalavo dovanų, o kai jų nebegavo, tai pradėjo plėšti ekspedicijos narius ir ruoštiis nužudyti.

Kaip Rusai Garsina Savo
Didvyrius

Amerikos spauda labai susirpinus, kad rusai taip mažai teduoda žinių apie savo karžygius. Pavyzdžiui laivo Krassin dideli žygiai ir pasiukavimas gelbstint Italijos Nobile lakunus iš rusų pusės paduodami spaudai tik kelio mėnesių eilutėmis, o lakuno Čuchnovskio, kurs išgelbėjo ir surado kelis žustančius lakunus šiaurės ledynuose ir pats vos neprazuvo, nei biografijos nei šeimynos sudėties nei kilmės nei jo paveiklo neduoda. Kada Krassin išgelbėjo 7 lakunus tai Pravda laikraštis buvo neįžymiai parašyta, kad: "Krassin tęsia savo pareigos darbą".

Amerikos spauda sako, jei tai būtų Amerikoje, tai iš tokių žinių Amerikos laikraščiai padarytų didžiausias sensacijas ir biznį, o paprašius rusų kokių žinių apie tų karžygių gyvenimą jie nusišypso ir nesuprasdami klausia: "Kam tai reikalinga?"

Juoktis Labai Sveika

Neseniai tik paskelbta Amerikos spaudoje, kad koks tai Amerikos universitetas žada įsteigti Juokologijos katedrą, tai yra mokinti specialistus juokdarius. Rodėsi, tai bus tik amerikoniškas išmislas, kokių amerikoniškių daug prasimano, bet štai ateina žinių ir iš Vokietijos, kad ir Berlyne vienas žinomas mokytojas įvedė savo mokykloje juoko praktiką; juokiasi pats ir juokina savo klasę ir visi yra labai sveiki ir linksmi. Tas mokytojas praktiškai išrodinėja, kad juoktis yra labai sveika, nes juokas sukrečia vidurius ir varinėja kraujo cirkuliaciją. Jis sako, kad moderniškieji žmonės turės grįžti prie juoko, nes amžinas rimtumas miesto gyvenime ardo sveikatą.

Pirmoji po Karo Mon-
arkistinė Komedija

Balkanų pusiaulyje, Pietų Europoje, kalnuose yra mažutė šalis, labai tamsi ir neturtinga, tik po karo su Turkija paliosuota ir po didžiojo karo tapusi visai nepriklausoma, tai yra Albanija.

Zmonės ten labai mišrus luomais ir karakteriu, daugiausia kalnų gyventojai. Valdžia laikosi sostinės mieste Tirana. Pačioj pradžioj Vokietija, kol dar tebebuvo kaizeris, norėjo pasodinti ant Albanijos sosto savo kokį kaizerio giminaitį, bet albaniečiams pavyko susikratyti jį, lygiai kaip Lietuviams Uracho.

Bet respublikoniška valdžia ir ten neilgai teisilaikė, greit ją pagrobė vienas energingas ir nuožmus karininkas Achmed Zogu su savo štabu, ir neva vadindamas save prezidentu, valdė kraštą pilnai absoliučiai. Bet tokie diktatoriai

greit parodo, ko jie nori. Zogu šį rudenį sušaukė pats savo šalininkų neva seimą, kuriam įsakė vienbalsiai rinkti jį patį karaliu, ką tas "seimas" ir atliko.

Zogu pirmi žygiai buvo, tai paskyrimas visų valstybės pajamų penktos dalies savo dvaro reikalams. Už vieną dvaro orkestrą net moka metams \$60,000, o kitos gi pajamos sukišamos policijai, žvalgybai ir karaliaus sargybai. Savo brolių ir sesėjų generolus. Visa Zogu komedija yra Italijos fašistų politika, kurie dabar ne tik Albanijoj šeiminkauja, bet daugiau italų kareiviai jau ir patį karalių saugoja.

Dabar Zogu žada vesti italę kunigaikštystę, tad Albanija taps visiška Italijos provincija. Ar neprimena ta faktas kitų panašių, kur diktatoriai suka?

Ir Persijos Šachas Davė
Moterims Laisvės

Persijoj, kaip ir Turkijoj, Indijoj bei kitose mohametonių šalyse moteris buvo tikybos ritualu labai suvaržytos. Dabar praneša, kad šachas, kad ir nenorėdamas, tačiau pripažindamas, kad prieš madą neatsilaikys, suteikė savo šalies moterims tokių teisių: leidžiama moterei pasirodyti gatvėje europiškai apsirengus, leidžiama moterei važiuoti vežime kartu su vyru; leidžiama moterai lankytis teatre ir kino, tik čia moteris turi sėdėti skyrium nuo vyrų; leidžiama gatvėje moterai susitikus kalbėtis su vyru... Tai rodos tuo tarpu visos laisvės.

PASKUTINĖ PRIEMONĖ
KARAMS PANAIKINTI

Tarparlamentarinės konferencijos, įvykusios Berlyne, pėdėjejė pirmininkaujantis prof. Shuking pasakė paskutinę prakalbą, be kita šitaip pailsedamas karų panaikinimo reikalą:

"Rusų revoliucija, — kalbėjo jis, — turi žmoniją verstį susimąstyti. Kada jūs pasakysite masėms, kad turtų padalinimas nieko nepadės, nes žemės nėra pakankamai turtų, jums atsakys: jeigu jūs nenustosite mėti milijardų žudymo ginklų gamybai vietoj to, kad tuos pinigus sunaudotų neturtingiems ir alkaniems šelpiti, tai išmuš valanda ir mes jėga išardysime ir jusų valstybes ir jusų ukius. Aš manau, — pareiškė kalbėtojas, — kad tokių bausių išpėjimų akivaizdoje visos tautos turi sudaryti naujas tautinės garbės sąvokas ir butent tokias, kurių esmė yra ne šarvuoti bei batalionų turėjime, bet tame, kad kiekvienas pilietis savo tėvynėj būtų sotus".

Kas Yra Ta Tammany
Hall?

Daug girdime Amerikos spaudoje rašant apie kokią tai Tammany Hall. Ją matome karikaturose nupieštą, kaip tigrą arba kokią tai areną, kur daromi įvairūs žveriškumai. Kaip žinome su Tammany visur yra rišamas Al. Smith vardas.

Amerikos laikraščiai paduoda ir trumpą tos keistos organizacijos istoriją: tai esanti organizacija, veikianti New York state, įsteigta prieš 139 metus. Ją yra įsteigęs Aaron Burr, nužudytas Aleksandro Hamiltono, ir toji organizacija panašia "karjera" esanti užsiėmusi per visą savo tamsią istoriją.

Metų metus ta organizacija buvusi salionų partnerė. Tammany Hall esanti surinkusi labai daug iš salionų ir puolusių moterų ir per tai pasidariusi įtakinga pajėga Amerikos politikoje... Vienintelė galinga organizacija, kuri visą laiką priešinosi ir tebesipriešina prohibicijai, esanti Tammany Hall. Per penkis 20 metų Tammany Hall esanti apvogusi New Yorko gyventojus ant \$100,000,000.

Ar Verta Atsakinėti

Lietuviai turi priežodį "Jei nori sužinoti, ką apie tave kalba-numirkis arba išvažiuokis". Pasirodo, ir to nereikia. Mūsų lietuviškame gyvenime pilnai pakanką tik laikinai pa-sišalinti, kad visoj platumoj sužinotus, kas tikrai draugas ir kas priešas ir ką jie kalba.

"Sandara" tik laikinai sustojo, kol persikėlė į vienos vietos į kitą ir kol naujoje vietoje tinkamai įsirengė. Bet ką apie ją ir jos bendradarbius spėjo prirašyti ir pripasakoti, tai tomis "sensacijomis" būtų galėjęs vienas laikraštis pilnai prisipildyti...

Tas laikotarpis parodė, kas ir ko "Sandara" trokšta. Kiek teko tuo laiku juos pasekti, tai, rodos, "Sandara" daugiausia ir vienodai buvo interesuoti Chicagos "Vilnis" ir Brooklyno "Vienybė". Tegul palyginimas neatrodo logiškas, bet juk labai dažnai bendri troškimai, kad ir priešingiausios liogierius suveda į bendrą frontą.

Ką gi už reklamą tektų padėkoti. Sakoma, nesvarbu ką kalba, bet tik kalba. Tai yra bene vienas pamatinis postulatas moderniškos reklamos. Mes negalime norėti nei reikalauti, kad mums ilgo amžiaus linkėtų ar geru žodžiu atsilieptų tie, kurie nėra artimi mūsų siekiams. Bet jau faktas, kad taip daug kalbėta ir taip sirdingai "Sandara" linkėta, anot jų, amžino atilsio, rodo, kad "Sandara" turi savo didį uždavinį ir sau skirta aiškią vietą Lietuvių visuomenėje. Tikriems lietuviams tautiniams demokratams tai nėra naujiena, bet reikia manyti, kad ir tie, kurie yra taip priešingi "Sandara", gavo tai pripažint, kad ir pasižiūrėję patys į savo susiteresavimą "Sandara".

Tas faktas, kad tie įvairūs komentarai apie "Sandarą" ir jos vedėjų asmenis buvo labai dažnai marginami įvairiais prasimanymais ir stačiai nekulturingais šmeižtais tik parodo, kaip dar mūsų lietuviškosios spaudos dalis tebėra toli-ma nuo kultūros.

ma nuo laikraštinių etikos ir kaip dar daug reiks pastangų, kol visi mūsų laikraščiai tos ar kitos pakraipos pasidarys savo skaitytojų kultūriniais.

Tačiau ne viena diena Roma pastatyta. Busime ir mes optimistiškesni ir tikėsimė, kad vis tik žengiamo pirmyn ir kad visas tas užsilikęs nuo liudnos atminties partinių pio-vynių tonas, kurs dar prieš 1510 metų buvo pasiekęs savo žemiausio laipsnio, mūsų laikraštijoj vis tik palengva rodo tendencijos išgaruoti. Jei ne patys laikraščiai vedėjai, tai jų skaitytojai privers grįžti prie padoromo ir svetimų įsitikinimų pagerbimo, kadangi toks žemos rusies fanatizmas XX. amžijū joku būdu nebėra suderindamas su pačiu žmogaus asmenio pagerbimu.

Dr. Rutkaus Darbas
Apie Lietuvį
Praeiti.

Pereitą vasarą per "Garsą" ėjo ilgas mokslo darbas, rupestingai paruoštas Dr. Rutkaus. Tas darbas vadinamas "Gothones". Gotai; jame panaudojant gausingą mokslinę medžiagą aiškina gotų (gothi, gothones) kilmę, kaip ankštai surišta su lietuvių kilme. Nors kaikurie tvirtinimai Dr. Rutkaus lyg ir perdaug drąsiai tvirtinami, kaip tai gotiškų pavardžių bei žodžių lietuvinimas tačiau tas jo darbas yra retas tarpe Amerikos lietuvių ir tikrai vertas susidomėjimo. Girdėti, žadama išleisti atskira knyga ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba. Laukiama.

Nenorėkime, kad kas pinto garbės vainiką lig jo nenuspėlnę. Tik toks vainikas nevyšta, kuris yra nupintas iš pačių mūsų darbų.

Amerikos Lietuviu Kulturejimas Pirmiau ir Dabar

Labai maža dalele žmonių kultūrėja tik iš savęs, betarpiškai arba intencijos keliu. Didelę jų daugumą būtina reikią paraginti, paakstinti, kad sukėlus juose žingeidumo ir noro proto darbą dirbti. Tik todėl, rodos, ir yra taip labai reikalingos žmonių kultūrinimui tam tikros įmonės, būdai bei keliai.

Tikrai turėjo būti sunki Amerikos lietuvių kultūrinimo darbo pradžia. Juk darbas pradėtas su labai menkais medžiaginiais ir dvasiniais jėgomis. Vis dėlto išstėta! Mat, būta tikrai kilto, brangaus ir galingo motyvo. O tai yra teigus lietuvių jausmas arba gryna ir gili tėvynės meilė. Jeigu ne šitas motyvas, ne šita tarsi varomoji jėga, tai vargu kas nors būtų ir pradėjęs kultūros darbą Amerikos lietuviuose varyti.

Pradėta kilnius sumanymus plėsti tikrai "iš lupų į lupas", taip sakant, perduoti savo kultūras mintis savo geram draugui tikrai gyvu žodžiu. Toliau gi imta sudaryti vienas kitas būrelis, lyg centras kokis, kuriame kultūros liepsnelė žibėtų ir daugiau vienu kartu apšviestu. Mažas būrelis, arba ir daugiau tokių, išaugo į "draugystę" ar "draugystes". O kad podraug įsikūrė ir vienas kitas laikraštėlis, tai jis ir buvo tarsi visų kvieslys, tarsi burbininkas kokis, kad traukus žmones vis į didesnę burį, į "draugystę", kur organizuotai jėgai tenka tik klestėti, kur apšviestos žiburys smarkiau dega ir ryškiau šviečia.

Lemta buvo augti ir tarpti gerai sėklai, juo labiau, kad ja dažnai laistė nuolatos didėjant apšviestos skleidėjų ir priemonių armija. Buvo iš Lietuvos privažiavusių kone geriausių jos sūnų, kupinų tėvynės meilės, nors ir neišbudintos. Veikiant tečiaus tokiems budintojams, kaip Dr. Šliupas, Kun. Burba ir kiti, daugelis tautiškai ir kultūriškai įmigusiu lietuvių tapo išbudinti. O toliau — kurie turėjo daugiau sveikos iniciatyvos, noro dirbti ir sugebėjimo kitus vesti, tie tarsi avangardais tapo, gi menkesni, žinoma, nors rėmė gerą darbą. Taip ir didėjo organizuotų žmonių skaitmuo, stiprėjo draugijos, kurėsi laikraščiai, viena po kitos išeidinėjo naujos geros knygos, — žodžiu, Amerikos lietuvių kultūrijimas ėjo gana smarkiu tempu.

Organizuota jėga ir doleris lengviau pavyti. Vis dėlto tada idealizmas visur viršų ėmė. Seruoti kokį nors vakarą be prakalbų, be programo, kas duotų žmonėms dvasinio peno, tada ne tikrai nedrįsta, bet ir slykštėtasi! O kas taip daro, tai į tuos žiūrėta kaip į grašiagaudas, savo įdejas už dolerį, tarsi velniui sielą, pardavusius.

Tai buvo tikrai idealingos kultūrinės darbuotės tarpolaiškis. Vargu kada nors jis tebegrįš! Gailla...

"Draugystės" augo nariais bei stiprėjo pinigais. Pastaraisi elementas ir sukėlė nariuose didelio žingeidumo ir susidomėjimo, kaip čia vis daugiau ir daugiau patukinus "draugystės" išda. Ir juo daugiau "draugysčių" išdas tuko, tuo labiau jų narių idealizmas liešėjo. Daėita, pagalios, iki to, kad jau ne tik eiliniai nariai, bet ir patys vadovai ko daugiau tesirupino tik materialine "draugysčių" puse. Ir tiek to materializmo čia susikrovė, jog idealizmas kone visai tapo nuslopintas. Taigi ir paskaitų, prakalbų bei apskritai pamokinančio programo "draugystės" pradėjo visai nebėginti, nes užteko balių, šokių, ristinų ir bile ko, kad tik pelno iš to būtų.

Ne per seniausai tos "draugystės" persikrikštijo **draugijomis**; gal but manydamos, jog po nauju stogu daugiau progreso padarysią. Bet... koku ir sakyti, kad jos vis dar teberegresuoja! Tarsi pažangos gadynė amžinai tapo užmiršta. Dabar tik atžanga. Baliai, šokiai, ristinės ir nuolankiausias ant kelių parpuolimas prieš dolerio šventenybę, — tai visas jų progresas! Jei galima tatau progresu vadinti?

Dolerio galybėi įsivyravus, žinoma, pradėta svetainės statyti. Ne kurios iš šitų svetainių buvo ir tebėra tarsi kokie kultūros ruma, nes jose buna ir idealingų susirinkimų: prakalbų, paskaitų, koncertų, etc., bet daugybė jų virto gyvomis karėiamomis sekmadieniais ir kiekvienos dienos vakarais. Padaroma dolerių, tiesa, bet tai beveik ir viskas.

Tik laikraščiai tai vis dar tebėra žymiausias kultūros veiksniais. Ne kurie jų mirė, pavyzdžiui, "Lietuva", "Kova" ir "Katalikas". Ne kurie dienraščiais virto, kaip tai "Draugas", "Laisvė" ir "Vilnis". "Naujienos" net iš sykio dienraščiu eiti pradėjo. Tai drąsus žingsnis, vis dėlto gana pasėkmingas. Tiesa, tam tyram dealizmui, kuris pirmiau buvo labiausiai mėgiamas, aukštinamas, rodos stačiai dievinamas, tik antraeilė vieta tebeiko. Vis dėlto, kas jo ieško, ai laikraščiuose vis dar šiek tiek suranda. Labai galimas laiktas, kad iš mūsų laikraščių idealizmas niekad nebus taip negaillestingai išstumtas, kaip jis kad tapo išspirtas laukan iš daugelio buvusių "draugysčių", kurios dabar, draugijomis pasivadinę, tik balius, šokius ir ristynes terengia.

Tai taip mes, Amerikos lietuvių, kultūrijome. Iš karto labai smarkiai žengėme pirmyn, paskui — atgal, o dabar, tarsi paralyžiaus istikti, sustingome ir tebestovime vietoj.

Kas kaltas? Beveik visi geriausi veikėjai biskį nuseno. Stinga jiems ambicingumo ir visiško visuomenės labai pasiaukavimo. Taigi jie ir nebedirba tiek daug, kaip pirmiau. Vieniems iš jų tikrai stinga tos šventos ugnelės, kuri tik jaunoje krutinėje liepsnoti tegali. Kitus per daug nedėkingas gyvenimas nuyvlė. Bet vis tiek daugelis jų, ar tai užima redaktorių vietas, ar tai profesionalų, na, ir vieni daugiau, kiti mažiau del visuomenės gerovės tebedirba.

Didžiausių smugį Amerikos lietuvių kultūrijimo eigai uždavė tai naujų darbuotojų iš Lietuvos neatvažiavimas. Vienok tai beviltis klausimas, ir todėl apie jį daugiau kalbėti čia neišpuola.

Bene tik svarbiausia mūsų kultūriniam gyvenime užduotimi yra išsilaikymas nuo atžangos. Juk galime ir vėl pradėt atgal žygiuoti, kaip tai buvo Socialistų Sąjungai griuvus, ir pagalios Tėvynės Mylėtojų Draugijai kone visai pakrikus. Taigi laikykimės! O išsilaikyti galime, tik, žinoma, reikia daugiau idejos būrelį. Kadangi visa mūsų kultūrinio gyvenimo istorija mokina mus, jog pamatinis mūsų kultūrijimo motyvu visados buvo grynas tautinis jausmas arba tyra tėvynės meilė, todėl ir privalome visomis jėgomis stengtis palaikyti tautinio nusistatymo organizacijas. Pirmiausia reikėtų sustiprinti **Tėvynės Mylėtojų Draugiją ir Sandarą**. Ir viena ir kita yra grynai idejinės organizacijos ir pamatuotos sveikiausiu pagrindu: **tėvynės meile**.

Štai kas reikia neatidėliojant padaryti: Visur kelti šitų or-

ganizacijų sustiprinimo klausimas, ar tai privatiškai ar susirinkimuose gyvu žodžiu, ar tai, pagalios, per laikraščius. Ilgai nelaukus reikia suruošti joms gyvas vajus. Žinoma, darbas bus sunkus, bet ne be pasėkmių. O gerų pasėkų tikrai galima tikėtis, nes dar daug yra Amerikoje idealingų lietuvių, kuriuose tautos ir kultūros jausmas, tiesa, yra giliai įmigęs, vis dėlto išbudyti jį galima.

Taigi pradėkime! Redaktoriai, teiktės parašyti apie vienintėles kultūrinės ir idealinės organizacijas — Tėvynės Mylėtojų Draugiją ir Sandarą — ko daugiausia, tą patį padarykite ir bendradarbiai. Senieji ir jaunieji veikėjai, sukruskite dirbti tą šventą darbą, kurį pirmiau taip garbingai dirbote. Kuopos, kvieskite gerus kalbėtojus, kad iš naujo užkurtų jusų nariuose tėvynės meilės ir kultūros ugnelę. Pradėkime gyventi iš naujo!

— Dr. Margeris.

ISRADIMAI IR PROGRESAS

JAU ISRASTAS BUDAS PER RADIO PERDUOTI SPALVUOTUS PAVEIKSLUS

Londonas A. P. praneša, kad vienas anglas išradėjas J. L. Baird ką tik demonstravo savo išradimą per radio, tai yra televizijos keliu perduoti net spalvuotus paveikslius. Išradimas demonstruota prieš mokslininkus ir žurnalistus. Spalvos perduodamos įvairios, kombinuotos iš žalios, mėlynos ir raudonos, kurias sumaisant gaunama balta. Paveiksliai bus ne tik vaizdai, bet ir krutantis, taip kad greit bus per radio gaunama gyvi paveiksliai iš tolimiausių kraštų, kuriuose bus matyti ir girdėti visa, kas tenai darosi. Tuo budu visai išnyks atstumas: žmonės sėdėdami Europoj žiūrės ir klausys Amerikos švenčių, sportų, iškilnių ir kitų įvykių, Europos žmonės taip pat perduos savo parengimus Amerikai, nekaltant jau kad patys amerikiečiai savo kambary sėdėdami galės matyti ir girdėti, kas dedasi visoje amerikoj ir visame pasaulyje. Tikrai stebuklo gadynės areina. Jau ir dabar geresniuose mooving picture matome ir girdime paveikslius.

Kaip Išrodė Pirmojo Žmogaus Gyvenamas Namas.

Nesenai ištirti Prancuzijoje, Ispanijoje ir Vokietijoje urvai kalmuose, kur rasti pirmykščio žmogaus gyvenimo įrengimai, rodo, kad pirmasis gyvenamasis namas kitaip nebuvo įmanomas, kaip tik kalnų uolų urvuose. Naujiausiai ištirtas "pirmiausias žmogaus namas" yra Vokietijoje, taip vadinamas Maksimilijano Grotas. Tai yra didžiausias urvas 500 pėdų aukštumo kalne. Pats urvas yra apie 2000 pėdų ilgio, turi viduj didelę erdvumą, matyt visuotinėms susirinkimams ir daugybę mažų urvukų gyvenimams. Per patį urvą teka šaltinėlis, kur visada turėta šviežio vandens. Urvo anga įrengta su sustiprinimais, apsiginti nuo priešų ir laukinių žvėrių. Kalno viršun išvestas didelis kaminais, arba urvas dumams išieiti. Urve rasta didžiausi sandėliai visokių žvėrių kaulų, kaip tai meškų, hyenų, vilkų, bizonų, tai yra laukinių jautiųjų, stirnų, arklų ir kt. Pirmieji žmonės buvę dideli ēdikai, nes maisto liekanos tai įrodo. Uolos kambariai yra papuošti tų pačių žvėrių paveiksiais, išpieštais ant akmens sienų ir visokiais įrankiais, rodančiais, kaip gyventa ir medžioti. Tai yra basliai, akmens kumai, jėšmai su akmens smailiais, saėdakai.

Tos uolos rodo, kad jose žmonių gyventa jau prieš 300,000 metų. Paskutiniai ir naujaisi urviniai žmonės, kaip rodo Maksimilijano Grotas, gyveno dar prieš 30,000 metų.

Už Žmonių Laisvę ir Gerovę

ALFRED E. SMITH
Žmonių Kandidatas į Suv.
Valstijų Prezidentus

Ar Jūs Norite Geresnių Laikų Amerikoje?
Ar Norite Daugiau Darbų ir Didesnių Algų?
Ar Norite, Kad Pragyvenimas būtų pigesnis?

Ar Norite Daugiau Teisių Ir Pripažinimo Amerikos Lietuviams?

Taip

Ir atsakydami TAIP į šituos klausimus, jūs išreiškiat savo pilną pritarimą tam kandidatui į Suvienytų Valstijų prezidentus, kurs už šituos pagerinimus kariauja ir juos įvykins patapęs mūsų prezidentu, butent, už Alfredą E. Smithą. Republikonai su savo kandidatu aiškiai jums sako, kad jie paliks viską po senovės ir kad jie nemato reikalo ką nors gerinti. Jie sako, kad jau dabar jūs turite geriausių laikus, tai ko dar geresniu norit. O mes žinome, kad šitie jų "geriausi laikai" ištikro yra prasciausi. Mes žinome, kad šiandien Amerikoje yra keturi milijonai žmonių be darbo, kad viskas yra brangu, kad bizniai nebeapadaro pelno, kad fermeriai visai baigia nusi-gyventi.

Mes norime pagerinimų, mes norime geresnių laikų, ir vienas tik Alfred E. Smithas atvirai stoja už pagerinimus ir galės duoti Amerikai, o ypač paprastiesiems žmonėms geresnius laikus.

Republikonai šiandien jums kiša savo "tarifą" ir sako, kad tas tarifas užtikrinės jums duoną. Istikrųjų, tas tarifas jums nieko nedavė, tik pabrangino gyvenimą, o buvo jis labai naudingas tik keliems milionieriams, kurie valdo republikonų

partiją. Ne tik mes, bet didžiama milionierių nestovinčių prie valdžios iš "tarifo" neturėjo jokios naudos. Išmintingesni republikonai patį pripažįsta dabartinį "tarifą" prasciausiu tarifu koks kada nors buvo Amerikoje. Republikonų politikierių kalbos apie tarifą yra tik žmonių mulkinimas. Demokratai ir Al. Smithas pripažįsta tarifą, bet teisinga, tokį, iš kurio būtų naudos visoms pramonėms, ir ne vien kapitalistams, bet ir darbininkams ir ukininkams. Iš tarifo mes turėsime naudą tik tada, kada Al. Smithas jį pataisyis, pritaikys prie naujų gyvenimo reikalavimų ir padarys jį teisingu. Republikonai gi nei neketina savo vienpusiško tarifo taisyti, kaip jie neketina nieko kito taisyti savo pagedusioj ir viską praryjančioj valdžios mašinerijoje.

Mes stojame už pagerinimus visame kame, mes norime didesnių teisių ir apgy-nimo darbininkams, mes norime teisybės lietuviams imigracijos įstatuose, mes stojame prieš prohibicija ir žmonių laisvės varžymą, mes stojame prieš bjaurią šios valdžios biurokratija, ir todėl mes visi kaip vienas stojame už Alfred A. Smithą, kaippo geriausia išreiškėją ir apgyneją mūsų reikalų ir mūsų troškimų.

LAI GYVUOJA AL. SMITHAS, MUSŲ SEKAMAS PREZIDENTAS!

LIETUVIŲ CENTRALINIS KOMITETAS
AL. SMITHUI REMTI

Koks Skirtumas Tarp Republikonu ir Demokratu

Pastebėtina, kad daugelis žmonių, ypač tarp ateivių, dėdamies išmintingais sakosi nematą skirtą tarp partijų.

Vieni sako: Tai tas pats velnias ar republikonas ar demokratai.

Kiti sako: Tai taipgi tas pats velnias, ar republikonas ar demokratai ar socialistai.

Treti sako: Velniam yra tikė ir republikonas ir demokratai ir socialistai ir bolševikai.

Tokie žmonės ne delto taip sako, kad jie būtų anarchistai, bet tik delto, kad jie tingi pasvarstyti.

Zinoma, gilintis į visus mažmožius kuo skiriasi viena partija nuo kitos užima daug laiko ir gal galų gale nesuteikia aiškaus supratimo apie pamatinį skirtumą. Pagalios tie mažmožių skirtumai visose partijose kone kiekvienai metalai mainosi. Kaip niekas nestovi ant vietos, taip ypač nestovi ant vietos kiekvienos partijos planai, programos ir pažadai.

Amerikoje šiandien nesunku yra matyti ir jausti pamatinis skirtumas tarp republikonų ir demokratų. Socialistai sako, kad tarp republikonų ir demokratų partijos nėra joms skirtumo todėl, kad šios abi partijos atstovaujančios kapitalą. Įsivaizdavimas, kad demokratai taip pat atstovauja kapitalą kaip republikonai žinoma yra neteisingas. Demokratai, jeigu ir atstovauja kapitalą, tai visuomet tai daro ir darė su didžiausiu atsižvelgimu į darbininkų gerovę, ir visuomet stengėsi suvaržyti ir suvaržė didžiųjų korporacijų pasikėsimas prieš darbininkų gerovę. Amerikos darbininkų unijų reikalai visuomet tik demokratų partijos buvo nuosekliai ginami.

(Žinoma, demokratai niekad nesikėsino ir turbūt ilgai dar nesikėsins panaikinti tą tvarką sulig kurios yra vedamas ir platinamas visas Amerikos biznis. Amerikos biznio tvarkos ir socialistai turbūt nesvajoja panaikinti ryt ar poryt, net už dešimties metų ar dvidešimties, nors apie tai nuolat kalba. Išmintingai žmonės negali pasitenkinti kalbomis apie tai, kas gal bus ar nebus už dešimties ar už šimto metų. Tai yra protinės spekuliacijos dalykas neduodas jukios apčiuopiamos naudos šiandien. Pasašiai spekuliuoja ir žmogus, kurs brangiai užmoka už lotą ar gabalą žemės kur nors tūstumoje ar peltėse su vilčia, kad už šimto metų ten stosis miestas ir jo gabalas žemės bus tada vertas didelių pinigų. Gal kažkur ir kažkada taip ir atsitiks. Bet kas iš to: tas žmogelis tada jau senai bus supuaves po žeme.)

Nors ir republikonai ir demokratai negriauna kapitalu paremtos biznio tvarkos, bet skirtumas tarp jų yra didelis. Pamate tai yra gal toks pat skirtumas kaip tarp fabriko boso ir jo darbininko. Nors nei bosas nei darbininkas lygiai nenori ir užkerėti savo milijoninių ir milijardinių biznių auginimui, jie neturi nei laiko nei noro atsiminti apie darbininkų ir ukininkų reikalus. Tiesa, kadangi ir jų atstovai senatan ir kongresan, turi būti išrenkami ukininkų ir darbininkų balsais, rinkimų laiku jie daro ir ukininkams ir darbininkams gana daug pažadų

Tečiaus tie pažalai visuomet palieka pažadais. Štai jau aštuonetis metų renkant Amerikos prezidentą republikonai sakė: "Tiesa, tiesa, Amerikos fermerio padėtis yra neįspasakytai bloga, ir kaip tik jūs išrinksit mūsų prezidentą, mes tikrai pažiūrėsim ką čia padarius." Tikėdami tiems pažadams, fermeriai balsavo už republikonų prezidentus, bet pažadų išpildymo nesusilaukė. Republikonai ir šiais prezidento rinkimais sako: "Tiesa, Amerikos fermerio padėtis yra neįspasakytai bloga, ir kaip tik jūs išrinksit mūsų kandidatą prezidentus, mes pažiūrėsim ką čia padarius." Jeigu fermeriai ir vėl išrinktų republikoną prezidentą, tai ir vėl turėtų progos laukti keturius metus kada republikonai atras laiko "pažiūrėti ką čia padarius."

Demokratų partija nesikėsina pastoti kelią milijoniams Amerikos bizniams plėtoties. Tečiaus ji tiki, kad beatžvilgis milijoninių biznių auginimas yra tuščias užsiėmimas, jeigu jis tuo pačiu laiku, nelaukiant rytojaus ar šimto metų, neatnės naudos ir didesnės gerovės visiems Amerikos žmonėms, taip darbininkams, taip ukininkams, taip ofisų tarnautojams. Tokiu būdu demokratų partija Amerikoje nacionalėje ir atskirų valstybių politikoje yra tikra žmonių partija, liaudies partija, darbininkų, ukininkų ir visokio amato ir profesijų miestelėnų partija. Demokratų partija ir jos vadai neturi to spekuliacijos svaigulio dėl milijoninių biznių auginimo, kokį turi republikonai ir jų vadai. Todėl demokratai gali rimčiau žiūrėti į dalykus ir rimčiau gali juos vesti: jie apsaugo pačius milijoninių biznių spekuliantus nuo jų patrakimo ligos ir suteikia tuojautinės apčiuopiamos naudos visiems Amerikos gyventojams.

Republikonai ir jų vadai natūraliai yra perdaug dideli siaurapročiai: turėdami kapitalo galybę savo rankose, jie yra perdaug tos galybės apsvaiginti. Žmoniškumo atžvilgiu jie yra didžiausi užriestanosiai, didžiausios fanaberijos pilni, kožnas jaučiasi esąs caru, kožnas kelias yra išklotas auksu, kožnas kaip koks dievaitis mato musų paprastą gyvenimą tik iš savo augstų debesų. Mes negalime suprasti jų gyvenimo, tuo labiau jie negali suprasti musų gyvenimo. Jų dvasia yra mums visiškai svetima. Mes galime pažinti savo ir savų žmonių dvasią, bet jų dvasios nei atspėti negalime: gal tai tirnaų dvasia, gal satrapų, gal viršžmogių, gal pusžmogių, gal Marso gyventojų dvasia. Republikonų partija ir jos vadai dažnai yra rinkimais pastatomi valdžion tik todėl, kad pinigų galybė yra jų rankose.

Demokratų partijos vadai kone visuomet yra kilę iš prastų žmonių: kiti išėję augstus mokslus, kiti ne taip augstus, bet visi jie jaučia taip kaip mes jaučiam, jų dvasia yra musų dvasia, ir kalba jie mums suprantama kalba. Prisimenant senovės Romą, demokratų partijos vadus Amerikoje galima palyginti su tikraisiais žmonių tribunais. Jų balsu visuomet atsiliepia žmonių troškimai.

Man rodos, kad čia sužymėti dalykai sudaro svarbiausią pamatinį skirtumą tarp republikonų ir demokratų Amerikoje. Žinant šitą skirtumą, be atžvilgio į partijų platformų specialiai iškeliamus dalykus, kiekvienam žmogui turėtų būti lengva pažinti kuri partija yra jo partija, ir balsuoti už tą pusę, kurion jis tikrai priklauso.

K. J.

(Adv.)

SALVE LIETUVA!

Lietuva miela, gėlė margaspalvė, Pakilus iš kraujo bangų skaitutėlė, Per amžius pasaulis sakys jau tau: Salve, Nes didelė meilė tave mums prikėlė...

Lietuva miela, brangi, žydraakė, Liuliuojamo Nemuno juosiamą žeme, Paleiski tu Vyty, te šuoliais jis lekia Į Aukštąjį Kalną, kurs saulę mums remia!

Lietuva miela, per auką ir kraują, Sau brangiąją laisvę narsiai iškovojuos, Skubėki žygiuoti į rytmetį naują, Valia ir darbaūs nugalėk tų pavojus!

Lietuva miela, gintarų ir rutų Žiedais pasipuošus, išplauk į Baltiją Ir vėtra apsvaik, kad širdis tau nedžiutu, Nes tas tik gyvena, kas vėtrų nebijo...

Lietuva miela, jaunoji mergina, Grožėk ir skaitėk, kaip rytai nuskaidrėję... Lai auštančios dienos tau dvasią augina, Kad taptum tu amžino grožio kurėja...

Lietuva miela, gėlė margaspalvė, Pakilus iš kraujo bangų skaitutėlė, Per amžius pasaulis sakys jau tau: Salve, Nes didelė meilė tave mums prikėlė...

KAIP ANGLAI SAVO DIKTATORIUI ATLYGINO

Olivero Kromvelio diktatura ir jo mirtis. Parlamento nutarimas. Pomirtinė bausmė tironui

Kaip yra žinoma iš istorijos, XVII amžiuje Anglijoje užviešpato Olivero Kromvelio diktatura. Kromvelis, atidavęs teisman karalių Karolių I už pasikėsimą ant laisvės ir parlamento, vėliau pats išvaikė parlamentą ir įsakė savo karo tarybai paskirti atstovus iš savo šalininkų tarpo. Kromvelio diktatura buvo žiauri ir visa Anglija keikė išdaviką. Papirktoji gi spauda kėlė jį į padanges. Kai Kromvelis mirė, jis buvo palaidotas su neregėtomis iškilmėmis. Jo kunas buvo balzamuotas ir išstatytas garbinti.

Dviems metams praslinkus viskas pasikeitė. Naujas parlamentas nutarė iškasti Kromvelio lavoną ir atvežti jį valstybės nusikaltėliams vežimė į tą vietą, kur jį buvo baudžiami mirtimi. Kromvelio lavonas drauge su dviejų jo sėbrų lavonais buvo pakartas. Lavonai kabojo ligi saulės užtekėjo. Paskui jiems buvo nukirstos galvos. Kunai buvo užkasti, o galvos išstatytos įvairiose vietose "kad žmonės spaudytų laisvės išdavikams į veidus".

Kromvelio galva buvo pamauta ant parlamento rūmų bokšto smaigaliu. Čia diktatoriaus galva kabojo kelis mėnesius. 1660 m. audra sulaužė smaigalį ir galva nukrito. Ją radęs sargybinis kareivis nunešė į karčiamą ir pragėrė. Karčiamos savininkas už menkniekį diktatoriaus galvą pardavė kitam žmogui ir pagaliau jį pakliuvo į Kromvelio giminių rankas.

Toks buvo negyvo Anglijos diktatoriaus likimas.

Dabartinės Anglijos parlamento nuomonė vargu ar daug skiriasi nuo tų laikų parlamento nuomonės.

VULKANŲ DULKES UZSALDO ORĄ

Šią Žiemą Numatoma bus Saltesnis Oras Kaip Kitais Metais

Patirta, kad vulkanų arba ugniakalnių išsiveržimai, kurie išmeta į padanges bilijonus tonų pelėnų ir smulkiusių dulkių, dažnai yra priežastis oro atšalimo ir kartais net didesnių gamtos subliurimų.

Siemet daug naujų vulkanų yra atsidarę ir kai kurie senieji parodę nepaprasto veiklumo. Todėl ore yra daug daugiau, kaip kitais metais dulkių, kurios pridengia kelią

LIETUVIŠKA UZEIGA

Nepersenai iš Uragvajaus sągavau laišką iš vieno lietuvių, kelionės draugo. Su juo susipažinau Hamberge. Daug lietuvių važiuo į įvairias šalis laimėsi ieškoti. Kuomet Amerikon buvo laisvas įvažiavimas tuomet nežinota, nei Brazilijos, nei Uragvajaus, nei Argentinos nei Kubos. Dabar musų broliai dar labiau išsisiklaidė po platųjį pasaulį. O juk Lietuva laisva, rodos nereikėtų po svetimus kraštus bastytis. Kokia laimė patinka musų iševius matyti iš šito laiško:

"Atvažiavęs Uragvajun radau žiemą (tai buvo apie 15 birželio. p. Kruk.) Pasirodo Uragvajų gyvenimas blogas: fabriku nėra, laukai nedirbami, o bedarbių labai daug. Darbo, nė už pinigų negali gauti. Aš esu blogoj padėty. Esu šaltkalvis, bet kad geležies fabriku nėra tai ir darbo neturiu.

Su pagarba, B.

Kaip matot, broliai lietuviai, nesiskubinkit pamesti seną motiną Lietuvą. Nesenai aš ją apleidau, taigi žinau jusų gyvenimą. Dar paskurskite Lietuvoj, nes kitur jus dar daugiau galit skursti.

— J. Krukonis.

HOME RESTAURANT (VALGYKLA)

Jono Makarevičiaus
419 CAMPBELL AVE.
WEST HAVEN, CONN.
Tel. West 2765

Vasaros metu kuomet lieuvaliai tankiai lanko pajurio maudynes 'Savin Rock' kviečiu tautiečius į mane valgyklą skaniai pavalgyt

Worcester, Mass.

WORCESTER ŽINIOS

SLA. 358 kuopa gyvuoja papos šeimyniškas išvažiavimas, kurs gražiai pavyko. Pelno li-vydzdingai. Nesenai įvyko kuoko \$45.

Naujoji kuopa turi gražių planų Susivienijimo reikalui. Girdėti dar, kad Worcesterie-

čiai galvoja sukurti Susivienijimo apskritį. Ta yra mintis P. Dėdyno, o ką Dėdynas sumano, dar nėra buvę kad tas neįvyktų. Todėl tik pasisekimo reikia linkėti.

Hartford, Ct.

HARTFORD, CONN.

Čia rasite čekį ant \$50, tai auka musų kuopos Sandaros Centro reikalams, ypač spaus-tuvei pagerinti. Nenorime mes savęs girtis, bet negalime iškęsti nepažymėje, kad Conn. valstijos Sandariečiai daug pade-da Centrai. Pora metų atgal antrasis apskritis suteikė do-va-ną \$500 pinigais: siemet ke-lios kuopos (New Britain, Waterbury) po \$50, dabar musų \$50. Nesenai antrasis apskritis už spaudos darbus vien tik suteikė čekį ant \$128.00. Kad visos Sandaros kuopos taip darbuotųsi, kaip darbuo-jasi Conn. sandariečiai, tai be-abejo mes manome, kad San-dara būtų turtinga ir savo laik-raštį galėtų išleisti tankiau ir daug geresnį. Bet kaip mato-me, kad N. Y., Pa., Ill., Mich., Ohio ir kitų vietų sandariečiai snaudžia ir kažko laukia. Tur-but jie mano, kad be darbo, be veiksmo iš dangaus viskas atskris... Dar šiek tiek matyti, kad dirba Mass. valstijos sandariečiai. Sukruskite, bro-liai-draugavai, visur ir parodykite savo gvybę, savo dar-bus.

ALTS. 46-tos kp. Valdyba: T. Valkys, Pirm.

Sharin FLORIST
10 Portland St. Worcester, Mass.
OPPOSITE BANCROFT HOTEL
TELEPHONE 3 PARK 8102

LIETUVIŠKA UZEIGA

Padidinta ir naujai iš-taisyta pirmos klesos lie-tuviška užeiga-valgykla.

CHARLE'S LUNCH
94 Millbury St.
Worcester, Mass.

FRANK ZALAPUG

56½ ORANGE ST.
WORCESTER, MASS
Atlieku visokį link namų pa-taisymo medžio darbą. Taipgi pentinu popieruoju. Darbą atlieku gerai.

JOS. ZUROMSKIS

ELECTRICIAN
WIRING AND REPAIRING
Motors—Fixtures—Water Pumps
Tel. Park 5452 Tel. Cedar 7336

Joseph J. Dirs

LIETUVIS GRABORIUS
Teikiu patarnavimą laidotu-vėm ir išrendavoju automo-bilius vestuvėm ir kitokiems pasivažinėjimam.
Gyvenamoji vieta
194 Millbury st. Tel. Cedar 4963
3rd Floor
Office Funeral Home,
212 Millbury St., Worcester,
Tel. Park 2756

Skaitykite ir Platinkite SANDARĄ

SANDAROJE GARSINKITĖS

KUOMET NORĖSITE RAKANDU

Atminkite, kad musų krautuvė yra biznyje jau 40 metų. Už cash arba išmokėjimais.

R. NORTHBRIDGE FURNITURE CO.
Worcester, Mass
166 Southbridge St.

VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

Jeigu norite gauti geriausią mėsą ir kitus valgomus daiktus, tai užėikite į A. Kraučialio ir J. Krasinsko krautuvę.
181 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.

Ofiso Tel. Park 3491

ADVOKATAI
BARKUS IR ABODEELY
725 SLATER BUILDING
Worcester, Mass.

IGNAS J. BARKUS
101 Sterling st. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

LIETUVIŠKA DUONKĖPYKLA

Mes kepame 6 rūšių doną keikus ir pajus. Nepamirškite ir klauskit musų duonos.
A. Duda ir V. Staliauskas
75 WARD ST.
Worcester, Mass.

GEORGE WIEGERT CO.

Užlaikome visokias mėsas, de-šras ir virtas ašes. Viskas di-deliame pasirinkime.
275 GREENWOOD ST.
Worcester, Mass.

Lietuviškų Čevėrykų Krautuvė

90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vincio Čėsnos krautuvėje vi-suomet galite gauti gerus čė-vefykus del visos savo šėim-y-nos. Prieinamos kaino ir už-tikrintas patarnavimas.

SAUGOK GALVĄ IR VIDURIUS

Žmonės, kuriem skauda galvas arba kurių skilvis gerai ne-dirba, bus greit palengvinti, jeilvartos Pepsenie Seltzer, kuris širdies visai neliečia. Galima gauti aptiekose arba siųskite 5c. stampomis del sampalo
PEPSENIE SELTZER CO.
Worcester, Mass.

National Ice Cream Co.

Darydami kokius parengimus reikalaukite musų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.
P. A. DĒDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Telefonas: Park 7984

PRAN. J. BUBLYS BOBBLIS
LIETUVIS ADVOKATAS
638 SLATER BLDG
Tel. Park 2939
Namai 51 Harlem Street
(Kampus Sterling St.
Tel. Cedar 1768-M
WORCESTERY

PIANAI, RADIO, GRAMOFONAI

Lietuviški Victor, Columbia ir Okeh rekordai
Pianams rolai lietuviški, rusiški ir lenkiški. Pirk-damas visus savo muzika-lius instrumentus čia, su-taupinsit pinigus. 18-29
Konezanin Music Shop
136 Millbury st. Worcester

Tel. Park 4019
W. N. ESTABROOK
Žinomas Worcesteris gėlių lai-kytojas. Laidotuvių vainikai, ve-stuvių buketai, prieinamos kainomis 50-29
372 MAIN ST.
WORCESTER, MASS.

Tel. Cedar 7206

A. J. KATKAUSKAS
Didžiausia Drapanų Krautuvė
ant Millbury St.
Vyr. šiki ir moteriški drabužiai dideliame pasirinkime.
372-376 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.

RUKYKITE C. C. A. CIGARUS

LIETUVIŠKA SKUTYKLA

382 Millbury st.
Worcester, Mass.
Kerpam gražiai plaukus vyrams ir moterims už 35c. vaikams 25c. išskiri-riant subatas. Skutam barzdas už 15c.

VINCAS DEGUTIS

Generalis Kontraktorius
Budavoja naujus ir taiso senus namus. Patarnavimas visuomei geras.
15 ENGLEWOOD AVE
Worcester, Mass.

M. CIVINSKAS

Lietuis Graborius
340 HARDING ST.
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnauju laidotuviem ir išrendavoju automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381

PETER BROTHERS

COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

Tel. Tel. Park 2470

BEN. MENDELSON

Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus lega-liškus darbus kaip Amerikoje taip ir Europoj.
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.

Teatras ir Muzika

Per visą vasarą sotinome savo sielą žavingomis gėlių varšomis, malonių medžių šlėmėmis, viliojančiomis ežero bangomis...

Bet puošnioji vasaros gamta jau dingo...

Tečiaus nuodėmė būtų ir sąkyti, kad dabar mūsų siela baidyti tures.

Ne! Eisime dabar koncertų klausyti. O jų turėsime ytin daug, ir labai puikių. Pavyzdžiui, jau čia pat "Birutės" koncertas,

paskui Krasauckienės. Paskui gi Babravičiaus, "Sandaros", "Naujių", "Vilnės", "Draugo", pagaliau, juk ir vienakita draugija surengs. Bet kas jdomiausia pranešti, kad ir tas koncertas, kurio mes visi taip seniai ir labai laukiame, šį sezoną tikrai įvyks. Tai bus iš tikrųjų ypatingiausias ir puošniausias koncertas. Gerbiama dainininkė, kuri čia vardo dabar neminėsiu, jau rengiasi. O kas ji per viena, tai — spėkite...

Neužmirština Vakarienė

Pereitą trečiadienį, spalio 17-tą, Lietuvos Konsulas Chicago ir p-nia Kalvaitienė, su rengė Congress viešbutį puikią vakarienę, kuri savo malonumu pasilikis ant visados atminty visų dalyvių.

Nieks iš svečių, kurių buvo apie keturiasdešimt, nežinojo iš kalno tikro vakarienės tikslu, ir pp. Kalvaiciai aiškina vien, kad tas yra jų tradicija, kad syki į metus sukviesti visus savo draugus, pas kuriuos buvoje namuose, ir kad tuo atsiligint už jų vaišingumą, o kada namuose yra nedaug vietos tad paima viešbutį — salę. Bet kada baigiant valgyt vakarienę, pasirodė "Wedding Cake", su trimis žvakutėmis ir užrašu: "October 17, 1925-1928" ir "Best Wishes" tada paaiškina, kad tai buvo apvaikšiojimas trejų metų sukaktuvės pp. Kalvaicių vestuvių. Tada tai p. Juozas Babravičius, žinomas operos tenoras, sudainavo "Pakelkime, pakelkime taure linksmybės..." prie kuriuo prisidėjo visi dalyviai, kurių tarpe buvo tūli geri dainininkai.

Upas pas visus buvo labai prakilnus ir linksmas.

Po vakarienės laikas buvo labai linksmas praleistas pasikalbėjimais, dainomis, muzika ir šokiais, kurie tęsėsi iki antros valandos ryto. Buvo tai vienas iš maloniausių vakarienių, kada teko man kada nors dalyvauti.

Pasisakykim Mes Visi!

Mes esam lankę daugel vietų, Kvieti įvairių komitetų, Bet čia, svečiai valstybės šulo, Lietuvos gerbiamo Konsulo, Sapnų puota, man darosi graudu!

Juk neseni dar tie laikai, Kada mūsų tėvų vaikai Svečių tautų vergais buvo, Del svetimios naudos gimė, žuvo, Arba spruko sau svietur.

Tų sprukusių svietur eilėse, Broliai, seselės, mes esam visi Apleidę Lietuvos šalis.

Del duonos, laimės ir laisvės, Mes ėjom iš giminės šalies, Ir tirstam svetimoj kulturoj Kaip lašas vandens didžioj juroj, Nors mums skauda širdis.

Tuo tarpu kiti didi vyrai, Tėvynę mylėdami tyrai, Nepaisant kančių, skurdo, skausmu, Tvirtai laikėsi meilės jausmų Del savo giminės šalies.

Ir šiandien jų aukomis, triusu, Laisva yra Tėvynė mūsų, O jos atstovas mūsų tarpe, Kaip širdis dideliame varpe, Prie darbo kviečia mus.

Aš nežinau kas reiks daryti, Lietuviais but ar atsiskayti? Bet jeigu liksim lietuviais, Kokiais pasipuosim darais? Pasisakykim mes visi!

Tai dainai dainuojant p. Kalvaitis skambina pianu populiaria melodija, "Among my Souvereins".

Publika gausiai nuplojo, bet Kun. Albavičius ten pat pastebėjo, kad p. Hertmanavičius kaip yra geras poetas, tai prastas dainininkas, su kuo visi ir sutiko.

Ten Buves.

ROSELAND

Margumynų Vakaras

Ruošia Roselando Lietuvių Scenos Mylėtojų Ratelis, Nėdėloje, Lapkričio (Nov.) 11, 1928, Strumiło svetainėje, 158 E. 107th St., Roselande. Šis "Ratelis" visuomet paruošia gerus programas, tad neabejotinai, kad jie tai padarys ir šį kartą. Plačiau parašysim sekančiubse Sandaros numeruose.

P-lė A. Pečiukaiė

Pasižymėjus scenos mėgėja ir L. S. M. Ratelio rėmėja — Rep.

"Birutės" koncertas sekmadienio vakare

Ir ieškodami nesurasime kitos tokios dailės ir kultūros draugijos, kaip "Birutė". Vargiai kas nors sukėlė Chicago lietuvius tiek gražių estetiinių jausmų, kiek "Birutė" savo dainomis. Kuris (iš kultūringų Chicago lietuvių) neturite šita mintį galvoje: Kad užmiršti visus gyvenimo skausmus ir sielvartus, kad visiškai pasišalinti nuo juodosios gyvenimo pusės, kad matyti tik tai tokį gyvenimą, kuris tarsi tik smagumą ir laimę žmogui težadą. — reikia, iš tikrųjų reikia nueiti "Birutės" dainavimo pasiklausyti.

O ką dartės ir besakyti apie Babravičių, kuris savo nepaprastai žavingu dainavimu kome visų lietuvių sielas saviaptarsi traukte traukia. Ir šitas didelis mūsų tautos dainininkas dainuos "Birutės" koncerte.

Bet, — juo toliau, tuo geriau, — dainuos ir Salaveičiūtė. O šitai dainininkei dievuliai tikrai suteikė retą, ypatingą ir lietuviškę dainininkė nepalyginamą dovaną. Jos balsas didelis, stiprus, skambus, lankstus, — žodžiu, tokis, kokį tik ir malonu klausyti.

Tai gi reikia, būtinai reikia šito sekmadienio vakare (Spalio 21 d.) visiems geriemis lietuviams Lietuvos Auditorijon sueiti, nes ten ir bus "Birutės" koncertas.

O gal kas dar ir nepažįstate Zosės?

Rodos, kad mūsų Zosė visi turėtų pažinti. Juk tiek daug jinai dirba lietuvišty, muzikos ir aplamai apšvietos srityse.

Zosė — juk tai mūsų Krasauckienė! Zinote, gerbiamosios ir gerbiamieji, ta lietuvišty, kuri kiekvieną kiltą darbą dirbti mums padeda.

Spalio 24 d. vakare Lietuvių Auditorijoj ji mums visiems dainuos. Ir nieku būdu negalima daleisti, kad mes, kurie ją pažįstame, kurie su ja kultūros darbą dirbę esame, jos pasiklausyti neateitume. Mes visi, kaip vienas, ateisime. Bet ve kas mums rupi, ar ateis ir tie, kurie jos nepažįsta? O juk labai svarbu, kad jie ateitų ir susipažintų su mūsų visų gerbiama lietuvišty-darbuotoja-dainininke. Tai gi pasakykime ir kitiems, kad j Zosės koncertą ateitų, parduokime jiems bilietus, kiek kas galime, atsiveskime po vieną ar kitą savo prieteli, o tada tikrai svetainė bus pilna.

Zosė del mūsų tiek daug dirbo ir dirba, — tai todėl ir mes,

kaipo geri žmonės, negalime ir del jos nors biskį padirbėti.

Mes galime. Ir mes dirbsime tiek, kad Zosės koncerto pasiklausyti susieis ko skaitlingiausia minia.

— Algirdas.

IS "BIRUTES"

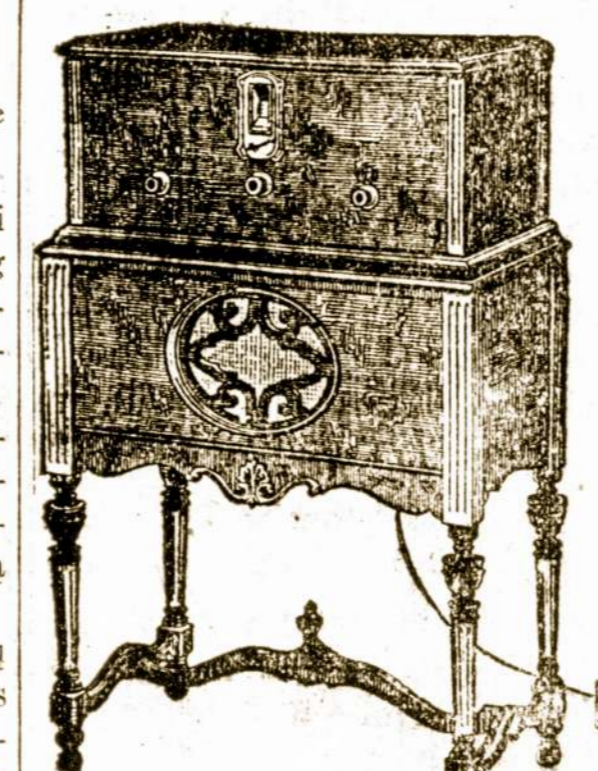
"Birutės" draugija pasekmingai gyvuoja jau suviršum dvidešimt metų. Kaip dainos ir dramos draugija ji yra viena iš ilgiausia gyvuojančių jei ne seniausia, netik Chicago, bet ir visoj Amerikoje. Per šį palyginimui ilgoką laikotarpį "Birutė" teko patirti įvairių įspūdžių. Paties choro sąstataus nuolačiai keitėsi, taipgi ir chorvedžių daugiau kaip pusutuzinį praleido. Iš kitos pusės pačios liaudies reikalavimai irgi kitėjo.

"Birutė" tai visą aiškiai matė ir veik visdos netik tinkamai reaguoti, bet ir tuo pačiu sykiu buti pionierium savo dirvoje. Įkainuodami jos darbą gerokas burs dailės mėgėjų, kurių skaičius kas metą vis daugėja, susispietė aplink ją kaip rėmėjai, kas, žinoma, nemažai palengvina finansinę jos našta. Nors kartas nuo karto del nepalankių apystovių prisedavo peryventi krizius, vienok "Birutė" visados išedavo laimėtoja. Imant tai visą domėn "Birutė" turi tvirto pamato ir rimtos vilties ilgai gyvuoti ir bujoti.

"Birutė" kaip organizacija yra neutralė politiniu bei religiniu žvilgsniais. Į ją sutelpa visokių pažiūrų asmenis. Tačiau kur darbas dirbamas tautos vardu ir jos labai "Birutė" kiekvieną sykį noriai patarnavo veltui ir ateity nepasigailės savo žygio. Kartais tai iš vienos, tai iš kitos pusės jai primeta politinės partijos nebutų priekaištų ir net kartais norima įvelti politikon, vienok šiuo bergždžiu darbu ji nemato reikalo užsimti. Jos graži darbuotė yra pakankama rekomendacija.

Šis sezonas ypač daug žada. Jaunas, energingas ir gabus mokytojas Kazys Steponavičius deda visas jėgas. Taipgi daugel čia augusio jaunimo stoji dirbti prie "Birutės". Tai daugel žada apsirėškimas, kuris publikos nesuvils. Butų labai malonu, kad tėvai paragintų savo vaikus mylinčius meną prisirašyti prie "Birutės", nes juo didesnis burs, tuo daugiau darbų galima nudirbti.

Prie šios progos reikia priminti, jog pirmas šio sezono vakaras — koncertas įvyks šio mėnesio 21 dieną, Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted Street. Koncertas bus labai įdomus. Kas atsilankys, tas bus pilnai patenkintas. — "Birutės" Rėmėjas.

MODELIS 71 SU GARSIU SUPER DYNAMIC SPEAKER

Jo stebėtinai aiškus tonas jus užžavės.

Mažas pradinis įmokėjimas ir lengvi mėnesiniai išmokėjimai.

SANDER'S Radio Krautuvė

11218 Michigan Ave. Pasaukite mus, o mes atvesim į namus del demonstracijos. Pullman 2221

Halloween Party

Trečiadieny, Spalio (Oct.) 31, Sandaros salė, 3331 So. Halsted St., vietinė Sandaros 25-ta kuopa rengia halloween party. Panašus vakarėlis gali buti tik kartą į metus ir todėl neabejotinai jis puikus ir atsilankusieji galės praleisti smagiai laiką. Skaitlingai kviečia — Rengėjai.

VAIČKAUS TEATRAS IR GLUŠAS

Sekmadieny, spalio 28 d. Vaičkaus Teatras stato Goodman teatre naują veikalą. Suldo nepaprastai gražią ir linksmą 5 veiksmų komediją, "Glušas". Centralinę, paties Glušo rolę vaidina patsai p. Vaičkus ir turtingos amerikietės: Doris Wiegand, p-lė Poła Temdžiulytė. Be to dar 12 asmenų, jaunų, gabių aktorių iš čia augusio jaunimo. Glušas ėjo Lietuvos Valstybinėje Dramoje istisą sezoną su didžiausiu pasisekimu. Vaičkaus Teatras yra

\$1000 iki \$5000

GYVASTIES APDRAUDA BE MEDIKALĖS BE EZAMINACIJOS Sveikiems žmonėms nuo 17 iki 50 metų amžiaus Specialiai kontraktai — kreipkitės į mane sužinoti kaip išgauti išmokėtą "policy" į 13 metų, mokant paprastą mokesčių. Jungia investiciją su pilna apdrauda. Su medikale egzaminacija, galima apsidrausti iki \$300,000. KOMPANIJA SU MAŽIAUSIOM ISLAIDOM AMERIKOJ Kompanijos turtais — \$400,000,000 Esame pasiekmingai veikę per 57 metus. Rašykite ar prisiskite šį kuponą

K. J. PHILLIPS (Fillipovich) Apdraudus Patarėjas 751 W. 31st St., Chicago Mieste ofisas 112 W. Adams St. Be jokių obligacijų iš mano pusės, malonėkite pranešti man apie smulkmenas ir kainas. Vardas Adresas Gimimo diena

vertas didelės mūsų paramos, nes tenai dirba mūsų lietuvių jaunimas, kuriame mūsų viltis, mūsų ateitis. Todel patartina visiems atsilankyti ir pamatyti šį puikų veikalą. — Rep.

SKAITYKIT IR PLATINKIT SANDARĄ

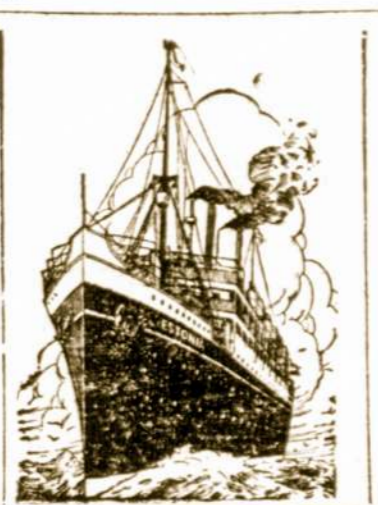
Phone Pullman 5950 Waitches Brothers Korporacija Real Estate — Paskolos — Inšuriniai 10756 Michigan Ave. CHICAGO B. A. WAITCHES Vedėjas

NĖRA KITO TIESESNO KELIO LIETUVA ARBA IS LIETUVOS Į AMERIKĄ KAIP PER Klaipėdą

ANT BALTIC AMERIKOS LINIJOS Vaziavimas su vienu iš B.A.L. Laivų per Klaipėdą prie dabartinių aplinkybių yra labai malonus ir visai keleviuv negargina KODEL LIETUVIAI VAZIUOJA ANT ŠIOS LINIJOS?

- 1) Nepertraukiama kelionė iš porto į portą
2) Nereikia trankytis geležinkeliais po svetimos šalies,
3) Lietuviškai gaima susikalbėti su laivo aptarnautojais,
4) Geras valgis ir mandagus patarnavimas,
5) Kasdieną judami paveikslai ir koncertai
6) Išpildomi laivo orkestruos, įvairūs žaislai, šokiai ir t.t.

KAINOS IS KAUNO: \$125. Trečia Klesa Valdžios Tax Ekstra

KAINOS I KLAIPEDA Trečia Kl. \$107 I abi pusi \$181. Turistinė 3 klesa (arba buvusia II klesa — \$122.00 I abi pusi 203.50

ISPLAUKIMAI LAIVU IS NEW YORKO: "ESTONIA" Lapkričio 15 "POLONIA" Gruodžio 4

Ziniom Kreipkitės į Vietos Agentą ar į Bendrovę BALTIC AMERICA LINE 8 Bridge Street New York, N. Y. Union Trust Bldg. Pittsburgh, N. Y. 315 So. Dearborn street Chicago, Illinois

APRUPINKIT SAVO GYVENIMO KAMBARIUS SU DAIKTAIS, IDANT JAIS GALETUMET GERETIS IR JAUSTIS LAIMINGAIS

- GAL REIKIA: SEKLYCIAI SETO, GERO PIJANO, VALGYKLAI SETO, RADIO SETO, SILDOMO PEČIAUS, KAURU, KEDŽIU, GRINDIMS UZDENGALU, PLAUNAMU, SIUVAMU, SLUOJAMU MASINU, LOVOS, MATRASO IR tt.?

Ar rupinies įsigyti? Ar žinai PEOPLES Krautuves?

Jeigu dar nežinai, tai atmink šiuos žodžius. Peoples Furniture Co. Krautuvės yra didžiausios Lietuvių krautuvės netik Chicagoje, bet visoje Amerikoje. Čia viskas yra sukrauta del namų. Naujausios mados, geriausias padarymas, milžiniškas rinkinys, broliškas patarnavimas, o kainos visuomet žemesnės ir prieinamesnės išmokėjimo budai!

Iškirpk šį vardą ir adresą, ir pasiimk su savim; kuomet eisite į šias krautuves, geriau atsiminsite.

TWO LARGE STORES The Peoples Furniture Co. FURNITURE, REFRIG., PIANOS, PHONOGRAPHS, STOVES, PAINTS AND HARDWARE FURNITURE FOR BETTER HOME

4177-83 Archer Avenue 1922-32 S. Halsted St. Turime Nuosavą Seklyčioms Setu Dirbtuve, Parduodam Kimball Pijanų, R. C. A. ir Atwater Kent Radios ir tt.

CHICAGOJE

JAUNUJŲ SANDARA

LIETUVIŲ JAUNIME PABUSK!

Kame dalykas, lietuvių jaunime? Ar visi streikuojate ar tik taip nuduodate? Eime, pasirodykime ir pradėkime rašyti "Musų jaunuošėnės skyriui", kurį "Sandara" mums mielai paskiria. Juk kiekvienas turime ką nors pasakyti.

Padarykime ir mes nu savęs ką naudinga mūsų rimčiausioms patriotinei organizacijai Amerikoje, ir taip pat patys sau. Mes esame Amerikos idealų, ar ne?

Bet mes turime sielą ir dvasią, paveldėtą iš mūsų gimdytojų tėvynės Lietuvos, kodėl tad mums neišreikšti savo mintis? "Sandara" rūpinasi mūsų tautinės kultūros ir dvasinio pakilimo reikalais. Tad mūsų tikslas gyventi su "Sandara", dirbti "Sandarai" ir padėti "Sandarai". Mes tai galime padaryti. Mes esame pilni energijos, kupini akcijos, jauni ir degame pasiryžimu nuveikti didelius darbus. Kodėl nepradėti tuojau, kada jau turime kur ir kam veikti? Kodėl mums neveikti visiems drauge, turėti skyrių savo reikalams ir jame savo reikalus gvildinti, kaip tai daro kiti jaunimas. Ar mes norėtume pasilikti? Niekuomet!

Dabar pasiklausykite, dabar apie "Sandarą", ką mes turime žinoti ir veikti. Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara nuveikė stebėtiną žygių, paaukdamas savo geriausias pastangas ir energiją atstatant mūsų tėvų šalį Lietuvos Respubliką.

Mes žinome savo Jungtinių Valstybių istoriją, kaip sunki buvo George Washingtonui ir kitiems didiems Amerikonams įkurti šią Respubliką, kuri dabar yra viena iš idealiausių respublikų pasaulyje. Kodėl mes negalėtume palyginti tų dviejų šalių istoriją? Mes tai galime padaryti, rašydami savaitę po savaitės "Sandarą". Vieni iš mūsų gali rašyti lietuviškai, kiti angliškai. Rašydami mes išmokysime daug dalykų, kurių pirma nei nežinojome. Mes žinome, kad Lietuvių kalba yra viena seniausių kalbų ant žemės, taip pat Lietuvių literatūra, dainos, muzika, menas, papročiai ir Lietuvių tautos istorija bei didvyriai yra labai verti pažinti.

Dabar "Sandara" yra Chicagoje. Dauguma čia jos laukė. Čia yra didžiausias mūsų tautiečių centras. Aš manau, kad čia bus ir daugiausia lietuviško jaunimo. Ar gi tas jaunimas nelaukė tokios progos, kur galėtų turėti savo kultūrinį centrą susirinkimams, veikimui ir lavinimui? Beabejojau laukė ir sulaukė.

Tad dirbkime kartu. Aš pasižadėjau "Sandarai" rašinėti iš mūsų jaunimo gyvenimo kas savaitę. Bet aš tvirtai tikiu, kad neliksiu viena ir kad netolimoj ateityje mes turėsime šioje gražioj organizacijoj savo Jaunųjų Sandariečių skyrių.

— **Alfreda Semaškiūtė.**

JAUNUJŲ SANDARA

Esant dideliui reikalui pratinti mūsų jaunimą į mūsų tautinės kultūros darbą ir išeinant iš to, kad Sandaros vienas iš svarbiausių uždavinių yra organizuoti tam darbiui jaunimą ir suteikti progą jaunimui veikti ir pasireikšti, su šiuo "Sandaros" numeriu įsteigiamas ar geriau pasakius gražinamas jaunimo reikalams skyrius, kuriame galės patys jaunuoliai laisvai rašyti ir apkalbėti savo reikalus ir taip pat jaunimo reikalais interesuoti galės tam skyriui bendradarbiauti.

Primenama, kad dar pereinama metą buvo paruoštas "Jaunųjų Sandaros" įstatų projektas, kurs buvo savo laiku atspausdintas "Sandarą".

Siuomi kviečiami jaunieji ir jaunųjų draugai rūpimais toje srityje klausimais išsireikšti.

Bridgeportas

Simano Daukanto Draugija

Simano Daukanto Draugija liko uždėta Lapkričio 12 d., 1893. Simano Daukanto Draugija viena iš pirmųjų tautiečių draugijų Chicagoje liko uždėta prie Sv. Jurgio parapijos, 33rd ir Auburn Avenue. Tais laikais nebuvo tautiškos puseš žmonių, bet visi geri parapijonai ir daug jų rašėsi prie šitos minėtos draugijos, bet laikui bėgant susirupino Simano Daukanto Draugija liko uždėta prie Sv. Jurgio parapijos, 33rd ir Auburn Avenue. Tais laikais nebuvo tautiškos puseš žmonių, bet visi geri parapijonai ir daug jų rašėsi prie šitos minėtos draugijos, bet laikui bėgant susirupino Simano Daukanto Draugija liko uždėta prie Sv. Jurgio parapijos, 33rd ir Auburn Avenue. Tais laikais nebuvo tautiškos puseš žmonių, bet visi geri parapijonai ir daug jų rašėsi prie šitos minėtos draugijos, bet laikui bėgant susirupino Simano Daukanto Draugija liko uždėta prie Sv. Jurgio parapijos, 33rd ir Auburn Avenue.

Karės laikus pradėdant užmiršti ir vėl darbas atsidaro didelis, tai Chicago's Lietuvių Auditorija — Svetainė; čia jau reikėjo darbo ir pinigų, bet stoji ir su kitom draugijom ir pastatė gražią svetainę, iš ko labai džiaugiasi netik Simano Daukanto Draugija, bet visi Chicago's lietuviai. Klausimas, kokiū būdu draugija pakilo turtu? Pirmą draugijos pinigus dėdavo daugiau į bankas, kur mažą nuosimtį mokėdavo. Supratę, kad reikia kito kiu būdu pakelti turtą ir pradėjo į Keistučio Spulką mokėti ir gauti 8-tą nuosimtį, o ne 3-čią ir iš to pradėjo kilti draugijos turtas ir šiandie Simano Daukanto Draugija yra viena iš didžiausių ir turtingiausių Bridgeporto kolonijoj; turi narių virš 500, turtas virš \$16,000.00, be to turi gražų knygyną ir nariai naudojami skaitydami įvairias knygas. Nauda nariui: — susirgęs narys gauna \$5.00 į savaitę ligos pašalpos, numiręs narys — jo šeimyna ar giminės gauna \$300.00 pomirtinės, 6 grabnešiai į kapus lydi, o nario mokeskis visai mažas: \$3.00 mėnesiui mokesčio į metus, \$5.00 pomirtinių į metus ir 25c del knygų — viso \$8.25 už metus užsimokėti, tai ne daug. Pirmia narius nuo 18 metų iki 40 metų senumo, taip pat prima ir draugijas ir klubus.

Susirinkimas kas mėnesio pirmą sekmadienį, Chicago's Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted St., 12 valandą dienos.

Sveiki kunu ir protu yra kviečiami prisirašyti prie minėtos draugijos, o nesigraudysit. Simano Daukanto Draugija apvaikščioja metines sukaktuves Simano Daukanto gimimo dienos, Spalio paskutinę nedėlios 28-tą dieną, Chicago's Lietuvių Auditorijoj. Taip pat daug biznierių priklauso prie Simano Daukanto Draugijos ir visi remia gerus darbus, už ką Simano Daukanto nariai yra dėkingi už aukas ir parėmimą; žodžiu sakant, minėtos draugijos tvarka gera ir visi nariai sutikime darbuojasi del labo draugijos ir tėvynės Lietuvos.

— Narys.

Skaitykit ir Platinkit SANDARĄ

Marquette Park

Jauniausia Lietuvių Apylinkė Chicagoj

Keli metai, kaip lietuviai pradėjo apsigyventi Marquette Parko apylinkėje. Čia pradėjo pirmiausiai lietuviai profesionalai inteligentai ir visuomenės veikėjai, taip ir biznieri, o dabar jau daug randasi ir darbininkų, nes visi namų savininkai yra lietuviai, o randauninkai svetimtaučiai.

Čia brangios randos, tai lietuviai nenori mokėti tokias randas, o perka savo namus ir ima randas nuo kitų. Čia randasi lietuvių didelis šventinamis, Svento Kazimierio Vienuolynas. Dabar yra statomas ligonbutis ir statoma parakvija. Taipjau gyvuoja kelios draugystės ir klubai. Svarbiausia dabar jau randasi 2 Sandaros kuopos: 75 kp. ir 100 k., taip 2 S.L.A. kuopos: 335 k. ir 260 k. ir abidvi gerai gyvuoją, kad ir jaunos. Svarbiausia kad yra liuosos nuo Maskvos smugelninkų bolševikų, nes tiems nėra vietos tose kuopose ir abidvi minėtos kuopos priklauso prie S. L. A. 6-to apskričio. Taipjau ir mūsų profesionalai pradėjo darbuotis savo profesijomis, tik gaila, kad dar ne visi, kurie čia gyvena darbuojasi. Vargsta po kitas apylinkes, o čia pateka žydėliams, bet jau turime bent kelius: Dr. V. S. Naryauskas, 2435 W. 69th St., Dr. J. J. Kovarskas, 2463 W. 63rd St., Dr. Lauraitis (Dentistas), 2415 W. Marquette Rd. ir Dr. Mišaius (Dentistas) and 63rd St.

Jie visi turi gerą pasisekimą savo profesijoj, taip čia randasi 4 lietuvių vaistinės, švarios ir moderniškai įrengtos naujausios mados P. P. Dalen Pharmacy, 2957 W. 63rd St. ir suteikia labai mandagų patarnavimą, o labiausia lietuviams, nes P. P. Dalen yra pirmos rūšies vaistininkas. Taip ir P. A. Belskis ir Rakštis, 2425 W. Marquette Rd. užlaiko švartų vaistinę ir p. Rakas, net dvi ant 69th St. Gana pasekmingai veida biznis visi mūsų tautiečiai. Čia randasi ir drapanų siuvėjų, P. K. Krasauskis, 6912 W. 69th St. atlieka visus darbus ir nuosirdžiai patarnauja lietuviams: senus taisy ir siuva naujus; P. A. Alekna ant 63rd St. varo pasekmingai biznį, dar ir P. G. Skobys ant Marquette Rd. siuva, bet jis rengiasi jau apleisti Dėdės Samo žemę, o rengiasi 1929 metais grįžti namo į Lietuvą tėvynę brangia.

Taipjau lietuvių Real Estate, tai negalima suskaičiuoti, nes rodosi, kad jau šitas biznis pralenkė ir garsųj Bridgeportą.

Čia paminėsiu jų tik vardus: Mickevičius ant 63rd St. ir Rockwell St.; Rožanskis-Beržinskis ir Lemontas ant 63rd ir Western Ave.; Masiulis ant Western Ave. ir Marquette Rd.; Nemonas ant Marquette Rd. ir Artesian Ave.; P. A. Dargis, Real Estate ir užlaiko namų statymo draugiją; Mačiukas ant 59th ir Campbell Ave. ir P. Majauskas, 6228 So. Sacramento Av. Savo namuose, tai visa eilė mūsų biznierių.

Turime ir švartį dar vieną mėsos krautuvejį P. Baravičiaus ant 63rd ir Rockwell St., o ko mums dar trūksta. Pirmą, svetainės, kad būtų galima daugiau veikti tautos labui ir geros lietuviškos valgyklos, nes čia visi lietuviai neša savo centus grekams ir kitiems, ir negauna gero maisto.

— S. K. Grišius Sandaros narys.

ROSELAND

Didelis Mass Mitingas Lietuvių Amer. Republikonų Klubo, 9-to Wardo, Strumilo Svet., 158 E. 107th Street, Nedėlioj, Spalio 21, 1928. Pradžia 2-rą valandą po pietų. Kviečia visus Komitetas.

SANDARA

Bridgeportas

Did. Liet. Kun. Keistučio Spulka

Keistutis-Didis Lietuvos Kunigaikštis, buvo Lietuvos didvyris, jis yra gerbiamas kiekvieno lietuviu per tai, kad jis daug gero padarė del mūsų tautos. Keistučio Spulka Chicagoje yra gerbiama visų tu lietuvių, kurie yra turėję reikalą su ja. Tie kurie į Keistučio Spulką suseivino tukstančius dolerių. Keistučio Spulka liko uždėta 1897 metų kovo mėnesy, reiškia jau gyvuoja 32-tras metas. Per trisdešimtis du metu kas su ja atsitiko: iš pradžių sunkus gyvenimas buvo, nes daug turėjo priešų iš visų pusių: vieni kvietė prisirašyti ir taupyti savo uždirbtus centus, kad ateityje turėtų ar senatvėje ir kad jiems didesnj nuosimtį uždirbtų, o kiti baugino. Tam tikri ponai, kur šiandie ne vieno lietuviu nunešė šimtus dolerių ir ne vienas verkia, jau nėra, o Keistučio Spulka šiandie gyvuoja. Spulka yra gana tvirta ir ko tolyn, to aukštyn kyla, nes Keistučio Spulka pakilo virš vieno milijono. Trys metai atgal liko inkorporuota ant penkių milijonų ir šiandien tukstančiai lietuvių prie Keistučio Spulkos priklauso; kiek jie suseivino, o kiek jie jau turi savo nuosavų namų, paklauskite jų ofise, jums pasakys. Paimkite Bridgeportą — visi savo nuosavus namus turi, o vis per Keistučio Spulką lengvai išsimokėjo, o Brighton Park — žodžiu sakant po visas lietuvių kolonijas Keistučio Spulkos patarnavimai, o kiek ir svetimtaučių priguli ir moka ir visi džiaugiasi, nes Keistučio Spulka jau per trylikti metai kaip 8-ą nuosimtį moka, delto žmonės supranta, kad Keistučio Spulka viena iš geriausių ir tvirčiausių Chicagoje po priežiura Illinois Valstijos.

Keistučio Spulkoj yra ir vaikų skyrius investas ir labai paranki vieta del kiekvieno darbininko ateities. Prisirašyti užsimokėti mokesčius, galima kiekvieną dieną ir vakare. Ofisas atdaras nuo 9 ryto iki 9-tos vakaro.

Nauja serija prasidės Lapkričio-Nov. 1 d., 1928. Platesnių informacijų meldžiame kreiptis prie Spulkos raštininko J. P. Evaldo, 840 W. 33rd Street, Chicago, Ill. netoli Halsted Street.

— T. J.

Town of Lake

Amity Pašalpinis Kliubas, kursai gyvuoja p. Wm. Kareiva name, prie 4644 So. Paulina St., laikė savo mėnesinį susirinkimą Spalio 5 dieną. Apvarsčius savo reikalus; komisija ateinančio baliaus rengime, pareiškė, kad dalykai yra gerai, sutvarkyti ir kvietė visus narius atsilankyti į balių, kuris bus Spalio 21 dieną, School Hall svet., prie 48-tos ir Honore gat. Neatsilankusieji taipgi turės užsimokėti už prisijustus du bilietus, kaip buvo nutarta ant metinio susirinkimo.

Apart kitų dalykų, nut. rašt. perskaitė apgarsinimo laišką iš Sandaros Redakcijos, kuri pareiškė, kad redakcija persikėlė į Chicago ir jau turi dalykus lig tiek sutvarkė, kad trumpoje ateityje pradės leisti savaitinį laikraštį. Laiškas buvo priimta vienbalsiai. Tuoj prasidėjo pasiuljimai, kad klubas užsirašytų del savo narių, bet po platesnio apkalbėjimo pasirodė, kad nebutų praktiškai, nes kadangi klubas užsirašytų, tai būtų tikslai vienas laikraštis del visų narių, bet matant tam gerų patarėjų buvo patarta, kad klubu-

Prisiatome į Viešas Miesto Dalis Phone Boulevard 7314

S. LOVEIKIS KVIETKININKAS

Nuskintos Kvietkos Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikai

3316 So. Halsted Street Chicago, Ill.

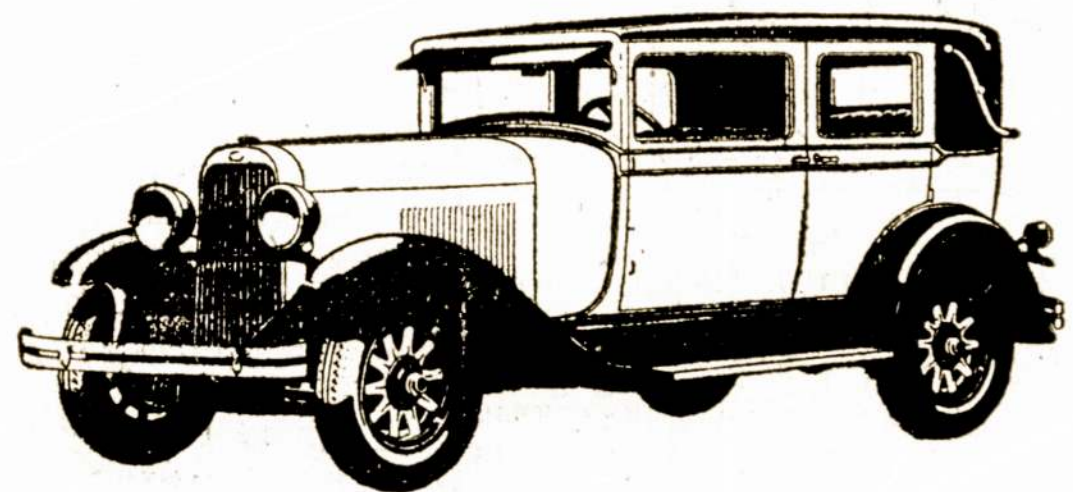
J. A. Jokantas Jos. Jokantas Phone Lafayette 7674

Jokantas Bros.

GENERAL CONTRACTORS

Real Estate, Loans, Mortgages & Insurance Safety Deposit Boxes

4138 Archer Avenue Chicago, Ill.

Modelių Kainos

nuo \$9.25

iki \$12.35

f. o. b.

Gražiausios Išvaizdos, Puikiai Užbaigtas Svelniai Begantis

OLDSMOBILE yra padarytas bėgti 50,000 mylių be jokio svarbesnio taisymo

Naujas Oldsmobile yra netik patraukiančiai gražus karas, bet visai naujos ir labai įdomios techniškos formos.

Šis karas yra pilnai užtikimas, nes jo daryme buvo vartota ne tik gera medžiaga, ir puikus išdirbimas, bet taipgi ir tikslingas studijavimas kiekvienos dalies.

Ypatybės Žino mos Vertės

Sykį žvilgtėrėję į naują Oldsmobile, Jūs pastebėsite jo puikią formą. Sykį pamėgę jį juo važiuoti, Jūs jausite jo nepaprastą jėgą, švelnumą ir galimybę. Bet pilnai sužinoti jo vertę reikia įsigilinti į Oldsmobile puikią konstrukciją.

NORTH ROSELAND KARU SANDELIS

FRANK KUCINSKIS, Švininkas

10558-60 Michigan Ave. Chicago, Ill. Tel. Pullman 6259

"THE FINE CAR OF LOW PRICE"

Phone Pullman 1823
A. J. NAKROSIS
PHOTO STUDIO
311 Kensington Avenue

"MARGUTIS"
MUZIKOS IR JUOKU MĖNESINIS ŽURNALAS
Dainos: Chorams, Solistams
Gaidos dėl pjano
Teatralama veikalai
Pilnas geriausių juoku
Kaina \$1.00 metams
"M A R G U T I S"
3241 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Phone Pullman 6231
Ivan & Fryer Bros.
Real Estate
LOANS - INVESTMENTS - INSURANCE
Roseland Nat. Bank Bldg.
10831 Michigan Avenue
Chicago, Ill.

A. KISSEL
BARBERYS
368 Kensington Ave.

Julius P. Waitches
LAWYER
10756 So. Michigan Avenue
-CHICAGO
Phone Pullman 5950

DR. I. E. MAKAR
PHYSICIAN and SURGEON
10748 S. Michigan Avenue
Chicago, Ill.
Office Hours: 10 to 12 - 2 to 4 P. M.
and 6:30 to 8:30 P. M.
Phone Pullman 1193
or Chesterfield 5578

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryto
Rezidencija 6640 S. Manleywood Ave.
Tel. Republic 7868
CHICAGO, ILL.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
V a l a n d o s
nuo 9 iki 11 val. ryto;
nuo 6 iki 8 val. vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Phone Boulevard 1401
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų
ir nuo 6 iki 8 val. vakare
Res. 3201 South Wallace Street

Tel. Hemlock 8151
DR. V. S. NARYAUCKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2435 West 69th Street
VALANDOS:
Nuo 9 iki 12 ryto;
Nuo 2 iki 5 po pietų
Nuo 6 iki 9 vakare

A. K. Rutkauskas, M. D.
PHYSICIAN and SURGEON
4442 So. Western Ave.
Telephone Lafayette 4146
Chicago, Ill.
Valandos: nuo 9 iki 11 ryto
nuo 7 iki 9 vakaro

DR. MARGERIS
3421 So. Halsted St.
Phone Boulevard 8483
Val.: nuo 11 ryto iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Sventadieniais nuo 10 iki 12

Telephone Boulevard 9199
Dr. C. Kasputis
DENTIST
3335 So. Halsted Street
Val.: 10-12 A. M. 1-5 P. M.
Vakare 7-8
Chicago, Ill.

Office Tel. Pullman 0982
Res. Phone Pullman 3462
DR. P. PETRAITIS
DENTISTAS
10748 S. Michigan Ave.
Res. 10848 So. Prairie Ave.

Telephone Pullman 0856
DR. PAUL ZALLYS
DENTISTAS
30 East 11th Street
ROSELAND, ILL.